

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W SIERADZU**

z dnia ..... 2017 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieradzu za 2016 r.

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446, 1579 i 1948) oraz art.110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 930, 1583, 1948 i 2174) uchwala się, co następuje:

§ 1. 1. Przyjmuje się przedłożone przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieradzu „Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieradzu za 2016 r.”, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. 2. 1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

2. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez rozplakatowanie na tablicy ogłoszeń i zamieszczenie jej treści na stronie internetowej Urzędu Miasta Sieradza.

Załącznik do Uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Sieradzu
z dnia.....2017 r.

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SIERADZU
ZA 2016 ROK**

*Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Sieradzu*

Krzysztof Bejmert

ZATWIERDZAM
Prezydent Miasta Sieradza

Paweł Osiewała

Sieradz, 2017 r.

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Rozdział I. Działania podejmowane przez MOPS w Sieradzu	4
3. Rozdział II. Finansowanie pomocy społecznej w Sieradzu	5
4. Rozdział III. Realizacja pomocy społecznej – formy pomocy z zadań własnych i zleconych	8
5. Rozdział IV. Pomoc społeczna na rzecz różnych środowisk	14
6. Rozdział V. Realizacja świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz świadczeń wychowawczych	23
7. Podsumowanie	27

Wstęp

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, która ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Organy administracji rządowej i samorządowej organizują działalność pomocy społecznej współpracując w tym zakresie z organizacjami społecznymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi, fundacjami, stowarzyszeniami pracodawcami oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Głównym celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach godności człowieka. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzać do życiowego usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Realizacja tych celów odbywa się głównie poprzez **świadczenie pracy socjalnej oraz przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń**.

Praca socjalna - jako forma wsparcia ma na celu przeciwdziałanie skutkom pojawiających się zagrożeń związanych z nieprawidłowym funkcjonowaniem rodziny lub jej członków i może być prowadzona w oparciu o **kontrakt socjalny**, który jest pisemną umową pomiędzy osobą korzystającą ze świadczeń pomocy społecznej, a pracownikiem socjalnym, mającą na celu określenie sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, umożliwienia aktywizacji społeczno - zawodowej oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. **Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.**

Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Potrzeby osoby i rodziny korzystającej z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i możliwościom pomocy społecznej. Świadczenie pomocy społecznej powinno służyć umacnianiu rodziny.

Zasady i tryb udzielania świadczeń z pomocy społecznej regulują przepisy ustawy o pomocy społecznej. **Prawo do świadczeń z pomocy społecznej mają osoby i rodziny, które spełniają kryterium dochodowe przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z okoliczności podanej w art. 7 wyżej wymienionej ustawy**, takich jak: ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, alkoholizm i narkomania, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo - wychowawcze, przemoc w rodzinie, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy czy klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej jest zróżnicowane w zależności od struktury rodziny i wynosiło ono w przypadku osoby samotnie gospodarującej - 634 zł, a w przypadku rodziny - 514 zł miesięcznie w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziału w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Dodać należy, że w przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego marnotrawienia przyznanych świadczeń, ich celowego niszczenia lub korzystania w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawienia własnych środków finansowych może nastąpić ograniczenie świadczeń, odmowa ich przyznania albo przyznanie pomocy w formie świadczeń niepieniężnych. Również brak współdziałania osoby lub rodziny z pracownikiem socjalnym lub asystentem rodziny w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej, odmowa zawarcia kontraktu socjalnego, niedotrzymywanie jego postanowień, nieuzasadniona odmowa podjęcia zatrudnienia czy nieuzasadniona odmowa podjęcia leczenia odwykowego w zakładzie leczenia odwykowego przez osobę uzależnioną mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Rozdział I. Działania podejmowane przez MOPS w Sieradzu

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednym z głównych realizatorów zadań w zakresie pomocy społecznej na terenie miasta Sieradza.

W ubiegłym roku wyznacznikiem celów i kierunków działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieradzu była przyjęta uchwałą Nr XXXVIII/293/2014 Rady Miejskiej w Sieradzu z dnia 14 kwietnia 2014 r. „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Sieradza na lata 2014 - 2020”. Realizacja przyjętej Strategii powinna w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować społeczne skutki kwestii społecznych i wypełnić przyjętą w niej misję, która brzmi „**Wspieranie rozwoju i zabezpieczenia potrzeb mieszkańców Sieradza w atmosferze integracji społecznej**”.

W 2016 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu realizował bardzo szeroki zakres zadań, wynikający nie tylko z ustawy o pomocy społecznej, ale również ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy uprawnionym do alimentów, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów czy od 01.04.2016 r. ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizując zadania z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 930 ze zm.) wypłacał przewidziane świadczenia pieniężne, tj. zasiłek stały i okresowy oraz zasiłek celowy (świadczenie służące zaspokojeniu konkretnej potrzeby bytowej, np. zakup leków, opału, żywności). **Osoby pobierające świadczenia zawierały kontrakty socjalne. Podejmowano działania w kierunku aktywizacji osób do przezwyciężania trudnej sytuacji życiowej i wychodzenia z własnego problemu.**

Rodzinom i osobom była udzielana pomoc społeczna w różnych formach, wzajemnie się uzupełniających, a mianowicie:

a) finansowa (w formie zasiłków),

b) usługowa (w formie żywienia, schronienia, usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, pomocy opiekuńczo - wychowawczej oraz z zakresu profilaktyki i rehabilitacji - świadczona poprzez funkcjonujący Dom Dziennego Pobytu, Ośrodek Adaptacyjny, Warsztat Terapii Zajęciowej i placówki wsparcia dziennego, tj. Świetlicę Środowiskową „Promyk” i Świetlicę Środowiskową „U Żaków”),

c) specjalistyczna i poradnictwo socjalne, prawne i psychologiczne głównie w ramach funkcjonującego w strukturze MOPS Miejskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej,

d) pomoc w załatwianiu spraw klientów i reprezentowanie interesów podopiecznych - szeroko rozumiana **praca socjalna**.

W 2016. r. kontynuowano dożywianie osób i rodzin na terenie miasta Sieradza, w oparciu o uchwałę Nr 221 Rady Ministrów z 10.12.2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „**Pomoc państwa w zakresie dożywiania**” na lata 2014 - 2020 (M.P. poz. 1024), która weszła w życie z dniem 01.01.2014 r.

Strategicznym celem Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych. Jest to program wspierania finansowego gmin w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym, określonych w art. 17 ust.1 pkt 3 i pkt 14 ustawy z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2016 r. poz. 930 ze zm.). Ze środków przekazywanych z Programu udziela się wsparcia w szczególności:

- dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,
- osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym - w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Ma na celu „zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej nim zagrożonych” i poprawić poziom życia rodzin o niskich dochodach, stan zdrowia dzieci i młodzieży i kształtować właściwe nawyki

żywieniowe. Pomoc dla mieszkańców miasta Sieradz w zakresie dożywiania realizowana była w formie przygotowywania i wydawania posiłków w Jadłodajni MOPS, szkołach i przedszkolach oraz wypłaty zasiłków celowych na żywienie. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu udzielał również pomocy i wsparcia rodzinom w ramach realizowanej od 01 maja 2004 r. ustawy o świadczeniach rodzinnych. Wypłacano zasiłek rodzinny wraz z dodatkami. Zaznaczyć należy, że dodatki przysługują jedynie rodzinie, która ma prawo do samego zasiłku rodzinnego, tj. spełnia kryterium dochodowe. Poza tymi świadczeniami, zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych, wypłacano zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka. Ponadto MOPS w Sieradzu realizuje od:

- 01.05.2014 r. zadania określone w ustawie z dnia 04 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- od 01.10.2008 r. zadania określone w ustawie z dnia 07.09.2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- od 01.04.2016 r. zadania określone w ustawie z dnia 11.02.2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Rozdział II. Finansowanie Pomocy Społecznej w Sieradzu

Tabela 1. Plan i wydatki budżetowe.

Ogółem plan wydatków budżetowych MOPS Sieradz w 2016 r. wynosił, z tego :	36.084.285,50 zł
dział 851 - Ochrona zdrowia (zadania własne)	71.511,00 zł
dział 852 - Pomoc społeczna, w tym:	36.012.774,50 zł
- pomoc społeczna (zadania zlecone)	28.688.869,00 zł
- pomoc społeczna (dofinansowanie Wojewody do zadań własnych)	2.404.557,00 zł
- pomoc społeczna (zadania własne)	4.888.561,00 zł
- projekt współfinansowany ze środków EFS pn. „Rodzina Razem” w ramach Poddziałania IX.2.1. Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 - 2020 ogółem, w tym:	30.787,50 zł
- środki unijne	23.287,50 zł
- wkład własny (dofinansowanie Wojewody do zadań własnych)	7.500,00 zł
Wydatki wykonane ogółem w 2016 r.:	35.763.643,74 zł
z tego:	
- dział 851 - Ochrona zdrowia (zadania własne)	63.122,89 zł
- dział 852 - Pomoc społeczna, w tym:	35.700.520,85 zł
- pomoc społeczna (zadania zlecone)	28.404.247,29 zł
- pomoc społeczna (dofinansowanie Wojewody do zadań własnych)	2.393.215,24 zł
- pomoc społeczna (zadania własne)	4.873.261,24 zł
- projekt współfinansowany ze środków EFS pn. "Rodzina Razem" w ramach Poddziałania IX.2.1. Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 - 2020- ogółem, w tym:	29.797,08 zł
- środki unijne	22.738,27 zł
- wkład własny (dofinansowanie Wojewody do zadań własnych)	7.058,81 zł
Środki nie wykorzystane ogółem w 2016 r., z tego:	320.641,76 zł
- dział 851 - Ochrona zdrowia (zadania własne)	8.388,11 zł
- dział 852 - Pomoc społeczna, w tym:	312.253,65 zł
- pomoc społeczna (zadania zlecone)	284.621,71 zł
- pomoc społeczna (dofinansowanie Wojewody do zadań własnych)	11.701,76 zł
- pomoc społeczna (zadania własne)	14.939,76 zł
- projekt współfinansowany ze środków EFS pn. "Rodzina Razem", w tym:	990,42 zł

- środki unijne	549,23 zł
- wkład własny (dofinansowanie Wojewody do zadań własnych)	441,19 zł

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieradzu.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu zgodnie z planem na 2016 r. **realizując zadania własne i zlecone z zakresu pomocy społecznej wydatkował kwotę 31.668.542,58 zł** na wypłatę świadczeń w formie zasiłków, świadczeń, opłat za pobyt w domach pomocy społecznej, dopłat w wysokości 10%, 30 % i 50 % kosztu pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych, a także w rodzinach zastępczych, opłat za usługi opiekuńcze, opłat składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, opłat za żywienie dzieci i młodzieży w szkołach, przedszkolach oraz dorosłych, wypłat wynagrodzeń za prace społecznie użyteczne, wynagrodzeń za sprawowanie opieki (osoby całkowicie ubezwłasnowolnione) i sprawowanie kurateli (osoby częściowo ubezwłasnowolnione), a także inną pomoc. Wypłata świadczeń w formie zasiłków i opłat była realizowana w oparciu o 4 ustawy, tj. o pomocy społecznej, o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz o ustaleniu i o świadczeniu wychowawczym.

Struktura wydatków

I. Realizacja na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Ogółem świadczenia	3.887.589,20 zł
Zadania własne (środki Urzędu Miasta), w tym:	2.296.705,85 zł
- 10% , 30 % i 50 % kosztu pobytu dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej w pierwszym , drugim i trzecim roku umieszczenia w placówce	90.334,73 zł
- 10 %, 30 % i 50 % kosztu pobytu dzieci w rodzinach zastępczych w pierwszym, drugim, trzecim i następnym roku pobytu w rodzinie	127.865,82 zł
- zasiłki i pomoc w naturze, w tym: dowóz posiłków do szkół	781.085,65 zł 141,97 zł
- opłaty za pobyt w DPS	1.091.824,35 zł
- wynagrodzenie za sprawowanie kurateli nad osobami częściowo ubezwłasnowolnionymi	24.628,12 zł
- usługi opiekuńcze	157.412,50 zł
- wynagrodzenia za prace społecznie użyteczne	23.554,68 zł
Dofinansowanie Wojewody do zadań własnych, w tym:	1.579.483,35 zł
- ubezpieczenie zdrowotne (zasiłki stałe)	103.137,88 zł
- zasiłki okresowe	58.000,00 zł
- zasiłki stałe	1.154.751,47 zł
- program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, w tym:	263.594,00 zł
- zasiłki celowe, opłata za posiłki	246.724,00 zł
- opłata za dowóz posiłków w szkołach	16.870,00 zł
Zadania zlecone, w tym:	11.400,00 zł
- wynagrodzenie za sprawowanie opieki (nad osobami całkowicie ubezwłasnowolnionymi)	11.400,00 zł

II. Realizacja na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych

Ogółem świadczenia zadania zlecone, w tym:	8.895.001,97 zł
- zasiłki rodzinne z dodatkami, zasiłki pielęgnacyjne, jednorazowe zapomogi z tyt. urodzenia dziecka, specjalne zasiłki opiekuńcze, zasiłki dla opiekunów, świadczenia rodzicielskie	8.496.624,53 zł
- składki na ubezpieczenia społeczne	317.884,60 zł
- składki na ubezpieczenie zdrowotne	80.492,84 zł

III. Realizacja na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Ogółem świadczenia zadania zlecone, w tym:	1.993.296,11 zł
świadczenia z funduszu alimentacyjnego	1.993.296,11 zł

IV. Realizacja na podstawie ustawy o świadczeniu wychowawczym

Ogółem świadczenia zadania zlecone, w tym:	16.892.655,30 zł
świadczenia wychowawcze	16.892.655,30 zł

W 2016 r. ogółem koszty utrzymania MOPS w Sieradzu wyniosły 4.095.101,67 zł i związane były z opłatami za media pomieszczeń w budynkach przy ul. Polnej 5, ul. Polnej 18/20, ul. Kościuszki 5 i ul. Polnej 2 m. 13 (mieszkanie interwencyjne) oraz wynagrodzeniami wraz z pochodnymi wg stanu na 31.12.2016 r. dla **71 pracowników i 21 realizatorów umów zlecenia** (prawnicy, psycholodzy, asystenci rodziny, pedagodzy).

Koszty utrzymania MOPS w Sieradzu finansowane były z następujących źródeł:

1) **ze środków Wojewody Łódzkiego**, jako:

- a) finansowanie zadań zleconych,
- b) dotacja celowa dofinansowująca zadania własne,

2) **ze środków własnych** (Urzędu Miasta).

Ze środków Wojewody Łódzkiego pokryte zostały wydatki ogółem na kwotę 1.432.324,61 zł, w ramach:

a) **finansowania zadań zleconych ogółem na kwotę 611.893,91 zł**, z tego:

- **koszty utrzymania świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, na które przeznaczono 3% od kwoty wypłaconych świadczeń i składek na ubezpieczenie społeczne i była to kwota 288.901,49 zł.** Środki te przeznaczono na wypłatę wynagrodzeń wraz z pochodnymi, Dodatkowego Wynagrodzenia Roczego (DWR) za 2015 r. dla 6 pracowników oraz odpis na Fundusz Świadczeń Socjalnych oraz koszty bieżące dotyczące opłat pocztowych i bankowych, za energię elektryczną, centralne ogrzewanie, telefony, czynsz, szkolenia, transport kart płatniczych, licencji za programy komputerowe dla świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego oraz zakup materiałów biurowych,

- **koszty obsługi zadania w postaci wypłaty wynagrodzenia za sprawowanie opieki prawnej**

- **zakup materiałów biurowych i wyposażenia w kwocie 171,00 zł,**

- **koszty utrzymania świadczenia wychowawczego**, na które przeznaczono 2% kwoty wypłaconych świadczeń. **Była to kwota 304.917,42 zł.** Wydatki zostały poniesione na wypłatę wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla 5 pracowników, w tym 1 pracownika na pracach interwencyjnych, umowę zlecenia dla 1 osoby, odpis na ZFŚS oraz pokrycie kosztów bieżących typu: zakup materiałów biurowych i mebli, remont, opłat za energię elektryczną i wodę, czynsz, szkolenia i opłaty pocztowe,

- **na wydatki majątkowe** - zakupy inwestycyjne w ramach których zakupiono 4 komputery do obsługi programu 500 Plus i wydatkowano kwotę 17.904,00 zł,

b) **dotacji celowej dofinansowującej zadania własne ogółem na kwotę 820.430,70 zł**, z tego:

- na utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej, tj. wypłatę wynagrodzeń z pochodnymi, Dodatkowego Wynagrodzenia Roczego (DWR) za 2015 r. dla 22 pracowników socjalnych. Środki zabezpieczyły wypłatę dodatków za pracę w terenie przez 12 miesięcy, a wynagrodzeń za okres 9 miesięcy 2016 r. w kwocie **786.477,94 zł**,

- na wypłatę części wynagrodzenia na podstawie umów zleceń dla 1 asystenta rodziny (1 etat) w okresie od I - III.2016 r. oraz wynagrodzenia dla 2 asystentów rodziny na umowę o pracę (2 etaty) zatrudnionych od II.2016 r. i od VI. 2016 r. Środki pochodziły z „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na 2016 rok” w kwocie **33.952,76 zł**, w tym jako wkład własny do projektu współfinansowanego ze środków EFS „Rodzina Razem” w kwocie **7.058,81 zł**.

Ze środków własnych tzn. budżetu Miasta na wydatki bieżące wydatkowano kwotę **2.616.188,67 zł**. Środki te przeznaczono na wydatki osobowe dla **38 pracowników i 21 realizatorów umów zlecenia** oraz na pokrycie wydatków rzeczowych związanych z bieżącym utrzymaniem budynków przy ul. Polna 5, ul. Polna 18/20, ul. Polnej 2 m.13 (mieszkanie interwencyjne), częściowo koszty przy ul. Kościuszki 5 oraz na funkcjonowanie Ośrodka.

Z ogólnej kwoty przeznaczono na:

- utrzymanie Ośrodka Interwencji Kryzysowej, 2 świetlic środowiskowych i organizację wycieczki WTZ, Pikniku Rodzinnego, Turnusu „Wiara i Światło” - **63.122,89 zł**, Ośrodki Wsparcia - **319.564,80 zł**, zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie - **42.895,15 zł**, wkład własny do „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016”, wypłatę części

wynagrodzeń dla 3 asystentów rodziny (3 etaty) - **18.951,00 zł**, Świadczenia Rodzinne i Fundusz Alimentacyjny - **89.880,63 zł**, Ośrodek Pomocy Społecznej - **2.081.774,20 zł**.

Ze środków własnych, tj. z budżetu Miasta na wydatki majątkowe, wydatkowano ogółem kwotę **23.849,61 zł**. Na zakupy inwestycyjne - zakup 4 zestawów komputerowych do Działu Księgowości wydatkowano 15.600,00 zł i oprogramowanie (na 4 stanowiska pracy) programem księgowym Comarch ERP - 8.249,61 zł. **Ogółem ze środków własnych, tj. z budżetu Miasta Sieradza wydatkowano kwotę 2.640.038,28 zł.**

W 2016 r. MOPS w Sieradzu realizował projekt współfinansowany ze środków EFS w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 - 2020 pn. „Rodzina Razem”, którego okres realizacji przypada na XI.2016 r. do XII. 2017 r.

W 2016 r. wydatki ogółem wyniosły 29.797,08 zł, z tego środki unijne 22.738,27 zł, wkład własny do projektu 7.058,81 zł (dofinansowanie Wojewody do zadań własnych).

Warsztat Terapii Zajęciowej

W 2016 r. ogólny koszt utrzymania Warsztatu Terapii Zajęciowej, będącego w strukturze MOPS w Sieradzu, **wyniósł - 355.425,04 zł**. Środki pochodziły z PFRON – 319.879,06 zł i Starostwa Powiatowego w Sieradzu - 35.545,98 zł. **W WTZ zatrudnionych było 9 osób** (7,63 etatu). Koszty osobowe wyniosły - 315.255,22 zł.

Zatrudnienie

W 2016 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sieradzu przeciętne zatrudnienie wynosiło 77 osób - 75,57 etatu.

W ramach prac interwencyjnych - współfinansowanych ze środków PUP w Sieradzu **zatrudnionych było 5 osób**. Pracownicy MOPS (49 osób) podwyższali swoje kwalifikacje na 24 szkoleniach. **W roku ubiegłym MOPS w Sieradzu był organizatorem staży dla 11 osób skierowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Sieradzu oraz praktyk zawodowych dla 13 studentów**. Stażyści i praktykanci zdobywali doświadczenie zawodowe, a równocześnie wspierali Ośrodek swoją pracą.

Rozdział III. Realizacja pomocy społecznej - formy pomocy z zadań własnych i zleconych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu czynił starania, aby w 2016 r. objąć stosowną pomocą wszystkie osoby (rodziny) zgłaszające się o wsparcie, zależnie od:

- ich sytuacji materialnej, rodzinnej i zdrowotnej,
- chęci współpracy środowisk w rozwiązywaniu problemów rodzinnych,
- możliwości finansowych Ośrodka w zakresie realizacji zadań własnych i zleconych.

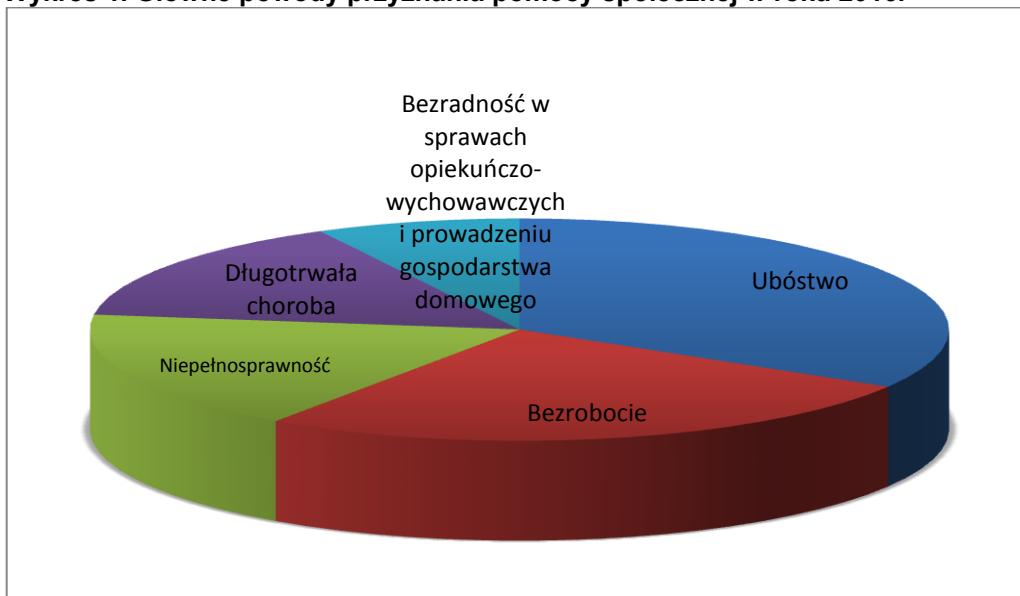
W ubiegłym roku udzielono łącznie pomocy finansowej, rzeczowej, usługowej i formie opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej 838 rodzinom (w rodzinach tych było 1.767 osób), dla porównania w 2015 r. - 840, w 2014 r. - 890 i w 2013 r. - 985 rodzinom (w rodzinach tych było odpowiednio 1.919, 2.065 i 2.331 osób). **Dodatkowo wyłącznie pomocą w formie pracy socjalnej objęto 215 rodzin** (w 2015 - 110, w 2014 r. - 102 i w 2013 - 80 rodzin). W ramach prowadzonej pracy socjalnej z osobami i rodzinami pracownicy socjalni realizowali zadania polegające na wspieraniu, towarzyszeniu, występowaniu w imieniu klientów, poradnictwie, rozszerzaniu kontaktów społecznych, budowaniu sieci wsparcia społecznego czy edukacji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego. **Łącznie wydano 4.628 decyzji administracyjnych** (w 2015 r. - 5.500, w 2014 r. - 5.946 i w 2013 r. - 5.860 decyzji administracyjnych) i wszystkie z zakresu zadań własnych.

Od wydanych decyzji administracyjnych złożono 9 odwołań do rozpatrzenia przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Sieradzu. Organ nadzoru utrzymał w mocy 6 decyzji administracyjnych, 2 uchylił i przekazał do ponownego rozpatrzenia, 1 uchylił w części i w części utrzymał w mocy. Odwołania od wydanych decyzji administracyjnych, przekazane do rozpatrzenia przez SKO, dotyczyły wysokości przyznanej pomocy finansowej - 1 przypadek, bezczynności MOPS - 1 przypadek i nie przyznania wnioskowanej formy pomocy (nie mieszczącej się w podstawowym katalogu potrzeb) - 7 przypadków.

Tabela 2. Główne powody przyznawania pomocy przez MOPS w Sieradzu w 2016 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodz.
Ubóstwo	594	1.318
Bezrobocie	459	1.127
Niepełnosprawność	310	505
Długotrwała choroba	268	477
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	136	441

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieradzu.

Wykres 1. Główne powody przyznania pomocy społecznej w roku 2016.

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieradzu.

W 2016 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sieradzu (bez MOIK) pracownicy socjalni:

Załatwili ogółem spraw	6.477
Przyjęli interesantów	5.829
Liczba spraw wymagających wejścia pracownika socjalnego w środowisko	4.422
Wizyty w środowisku związane z prawidłowym wydatkowaniem środków lub interwencją	180
Wizyty w środowisku związane z załatwieniem spraw urzędowych na rzecz klientów (kontakty ze szkołami kuratorami sądowymi, policją, instytucjami)	239
Zawarte kontrakty socjalne z klientami ogółem	36
Rodziny usamodzielnione	3

Struktura świadczeniobiorców w 2016 r.:

Liczba rodzin objętych pomocą społeczną, w tym objętych:	785 (1.123 osób, którym decyzjami przyznano świadczenie)
- pomocą finansową	715
pomocą wyłącznie w formie pracy socjalnej	215

Liczba inwalidów	285
Liczba rodzin bezrobotnych ogółem, w tym:	459
- liczba osób bezrobotnych	609
Liczba emerytów i rencistów	120
Liczba jednoosobowych gospodarstw domowych	461
Liczba rodzin niepełnych	103
Liczba rodzin wielodzietnych (3 i więcej dzieci)	13
Liczba osób bezdomnych (objętych schronieniem)	37
Liczba rodzin patologicznych ogółem, w tym z powodu:	93
- alkoholizmu	70
- narkomanii	6
- kryminalności (trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego)	9
- liczba osób skierowanych na leczenie i terapię w poradni oraz w stowarzyszeniach trzeźwościowych	24

Struktura bezrobocia podopiecznych w 2016 r.

Ogólna liczba rodzin dotkniętych bezrobociem	459
Ogólna liczba bezrobotnych	554
w tym kobiet	311
Osoby z prawem do zasiłku	26
Osoby bez prawa do zasiłku	528

Wykształcenie:

- podstawowe	198
- zawodowe	231
- średnie	110
- wyższe	15

Wiek:

- 18 - 24 lata	49
- 25 - 34 lata	113
- 35 - 44 lata	159
- powyżej 45 lat	233

Czasookres bezrobocia:

- do 12 miesięcy	81
- do 24 miesięcy	134
- powyżej 24 miesięcy	339

Formy pomocy społecznej

W 2016 r. rodzinom i osobom była udzielana pomoc społeczna w różnych formach.

Tabela 3. Formy pomocy z zadań własnych.

Forma pomocy	2016 r.		2015 r.		Wskaźn. % osoby (2:4)	Wskaźn .% kwota (3:5)
	Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł		
1	2	3	4	5	6	7
1. Obiady w szkole + dzieci do lat 7, w tym bez wywiadów środowiskowych	345	111.894*/	419	142.877*/	82	78
2. Dożywianie w MCPS (głównie dorośli) ***/	152	117.009*/	180	139.161*/	84	84
3. Zasiłki okresowe (łącznie środki z zadań	52	80.658	80	96.313	65	84

własnych i dotacja Wojewody)						
4.Udzielanie schronienia	37	94.390	45	134.662	82	70
5.Zasiłek celowy - zdarzenia losowe	0	0	0	0	x	x
6.Zasiłek celowy - zakup biletów kredytowanych	0	0	0	0	x	x
7.Sprawienie pogrzebu	6	21.740	5	17.888	120	122
8.Zasiłek celowy specjalny	21	7.235	11	2.670	191	271
9.Zasiłek celowy, w tym:	586**/	652.842	674**/	709.033	87	92
- na opał	157os.	95.175	179s.	78.755	88	121
- na leki	176	48.520	184	42.007	96	116
- na opłaty	271	115.373	314	141.567	86	81
- na żywność	418	272.703*/	475	336.610*/	88	81
- na art. szkolne	1 rodz.	50	1 rodz.	150	100	33
10.Odpłatność za pobyt w DPS	53	1.091.824	57	1.002.846	93	109
11.Uслуги opiekuńcze	57	157.413	35	133.332	163	118
12.Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (dotacja celowa wojewody do zadań własnych) oraz Doposażenie stołówki (w całości finansowane z Programu)	1.269 x	246.724*/ 0	1.473 x	333.162*/ 0	86 x	74 x
Koszty dowozu posiłków do szkół - dotacja Wojewody	136	16.870*/	145	21.630*/	94	78
Koszty dowozu posiłków do szkół - środki własne	x	142	x	5.291	x	3
Razem Program:	x	263.594	x	354.792	x	74
13. Zasiłki stałe ogółem, w tym:	231	1.154.751	216	966.188	107	120
a) finansowane z zadań własnych,	x	0	x	0	x	x
b) finansowane z dotacji wojewody	231	1.154.751	216	966.188	107	120
14.Składki na ubezpie. zdrowotne ogółem, w tym:	227	103.138	208	84.913	109	121
- finansowane z zadań własnych	x	0	x	0	x	x
- finansowane z dotacji wojewody	227	103.138	x	84.913	x	121
15.Rodziny zastępcze	33	127.866	34	92.393	97	138
16. Placówki opiekuńczo - wychowawcze	17	90.335	9	31.262	189	289
17. Wynagrodzenie za sprawowanie kurateli	2	24.628	2	8.836	100	279
Łącznie: (suma poz.1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+13+14+15+16+ 17)	x	3.835.865	x	3.567.665	x	108

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieradzu.

***/ żywienie dorosłych i dzieci nie korzystających z dożywiania w szkołach i przedszkolach.

**/ nie sumuje się

*/ kwoty wydatkowane w ramach programu wieloletniego ujęte pod poz. 1 (obiady w szkole + dzieci do lat 7), poz.2 (dożywianie głównie dorosłych), poz. 9 (pomoc celowa na zakup żywności) i poz.12 (doposażenie stołówki i koszty dowozu posiłków).

W roku ubiegłym dożywianiem w formie posiłku objęto w szkołach łącznie 229 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, w tym 1 dziecko bez wydania decyzji administracyjnej oraz 116 dzieci do ukończenia 7 roku życia. Łącznie dożywianiem objęto 345 dzieci (w 2015 r. - 419 dzieci). Łącznie dożywianiem (posiłkiem) objęto 482 osoby - dorosłych i dzieci (w 2015 r. 574 osoby).

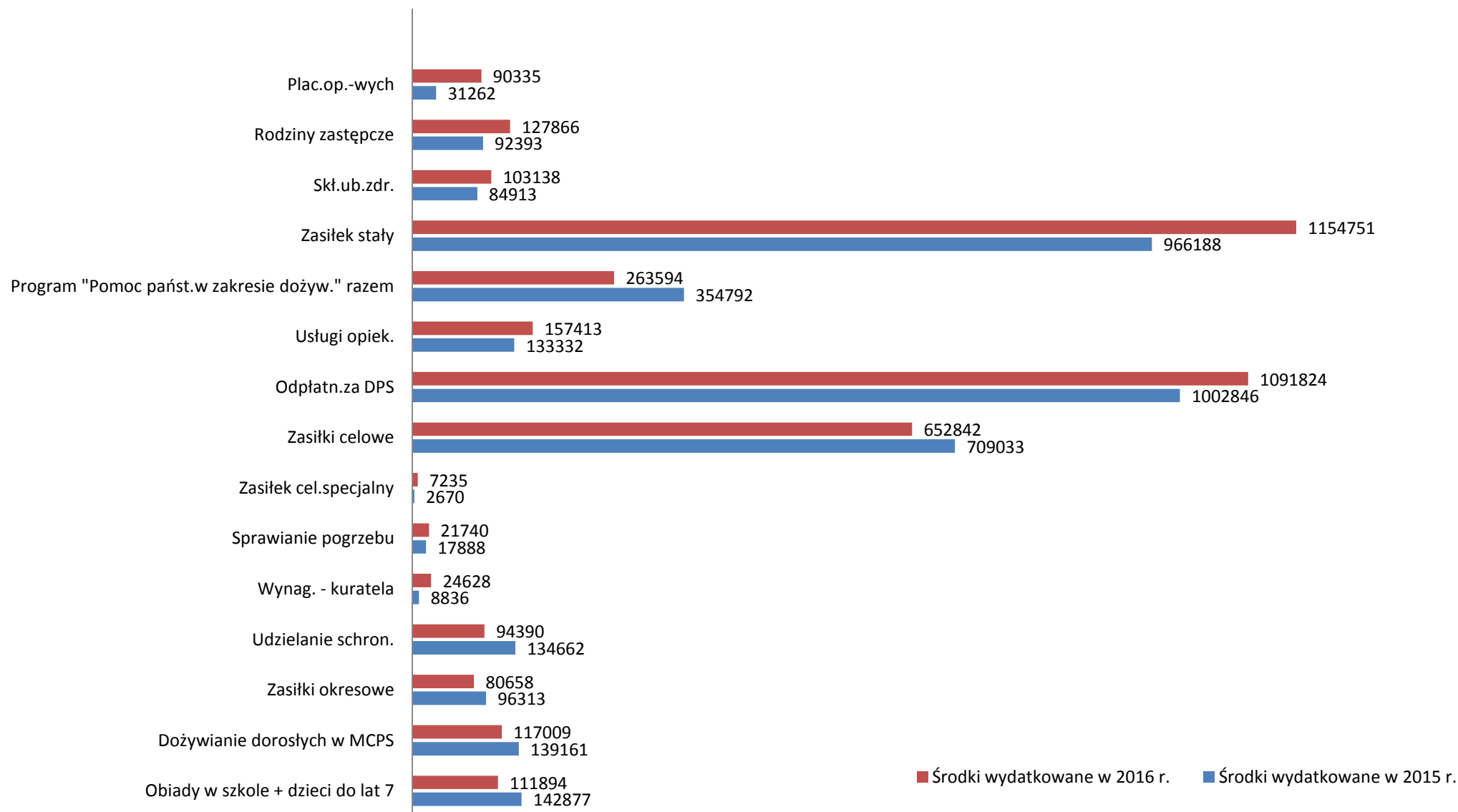
Z pomocy z zakresu zadań własnych skorzystało 785 rodzin (w 2015 r. - 840 rodzin), a w rodzinach tych było 1.708 osób (w 2015 r. - 1.919 osób).

Formy pomocy z zadań zleconych

	2016 r.		2015 r.	
Forma pomocy	Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł
1	2	3	4	5
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób ze schorzeniami układu nerwowego	0	0	0	0
Kłeska żywiłowa i ekologiczna	0	0	0	0
Wynagrodzenie należne opiekunowi z tyt. sprawowania opieki przyznane przez sąd	2	11.400	2	15.100
Ogółem:	2	11.400	2	15.100

Z pomocy społecznej z zakresu zadań zleconych w formie opieki przyznanej przez Sąd skorzystały 3 osoby (w 2015 r. skorzystały 4 osoby).

Wykres 2. Wydatkowanie środków finansowych z zadań własnych w latach 2015 - 2016

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieradzu.

W 2016 r. pracownicy **Miejskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej**, którego celem jest udzielanie bezzwłocznej, kompleksowej pomocy osobom znajdującym się w kryzysowych sytuacjach życiowych (bez względu na sytuację finansową, wykształcenie, wiek, pochodzenie):

a) **przyjęli 1.076 klientów - 2.910 wizyt** (w 2015 r. - 1.074 klientów - 2.650 wizyt; w 2014 r. - 1.082 klientów - 2.771 wizyt),

b) **podjęli 1.618 interwencji** (w 2015 r. - 1.461; w 2014 r. - 1.456), w tym: domowych - 366, w instytucjach - 1.252,

Stałym i podstawowym elementem pracy MOIK było :

- diagnoza sytuacji indywidualnych i lokalnych zjawisk patologicznych, szczególnie w zakresie przemocy domowej,
- podejmowanie interwencji na rzecz ochrony rodziny przed przemocą,
- podejmowanie działań przez asystenta rodziny w rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych,
- podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego,
- prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od narkotyków i członków ich rodzin,
- udzielanie wszechstronnego specjalistycznego poradnictwa socjalnego, pedagogicznego i prawnego,
- prowadzenie konsultacji psychologicznych, w szczególności dla ofiar przemocy domowej, osób uzależnionych i współuzależnionych,
- prowadzenie grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- zabezpieczanie schronienia osobom, które znajdują się w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia, w tym poprzez umożliwienie czasowego pobytu w mieszkaniu interwencyjnym MOIK,
- zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom poprzez umieszczenie u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub całodobowej placówce opiekuńczo - wychowawczej w sytuacji bezpośredniego zagrożenia ich zdrowia lub życia,
- współpraca ze służbami publicznymi, instytucjami, organizacjami w zakresie kompleksowej pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w kryzysowej sytuacji,
- prowadzenie działalności o charakterze edukacyjno-profilaktycznym w środowisku lokalnym, współpraca z mediami w tym zakresie.

Dominującymi przyczynami konfliktów i trudności zaburzających prawidłowe funkcjonowanie rodzinne i społeczne, z którymi zgłaszały się osoby i rodziny były:

a) **kryzysy rodzinne z dominującą przewagą przemocy w rodzinie** (psychicznej, fizycznej, ekonomicznej, zaniedbania) - 430 osób,

b) **kryzysy wynikające z uzależnienia od:**

- alkoholu - 520 osób,
- narkotyków i innych substancji psychoaktywnych - 16 osób, w tym dopalaczy - 9 osób,
- hazardu - 3 osoby,

c) **kryzysy psychospołeczne** (kłopoty finansowe, bezrobocie, choroba) - 484 osoby,

d) **trudności mieszkaniowe** (bezdomność, zagrożenie eksmisją) - 129 osób.

Rozdział IV. Pomoc społeczna na rzecz różnych środowisk

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu organizował i realizował różne, w tym niekonwencjonalne formy pomocy na rzecz różnych środowisk. Udzielał wsparcia osobom i rodzinom znajdującym się w kryzysach rodzinnych, psychospołecznych i sytuacyjnych poprzez szeroko prowadzone poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne. Poszczególne środowiska (osoby, rodziny) wspierał w następujący sposób:

1. Osoby niezaradne życiowo i wykazujące cechy patologiczne poprzez:

1) **bezpośrednie regulowanie** (w obawie przed marnotrawieniem środków) **należności w jednostkach świadczących usługi i informowanie o możliwości występowania i uzasadnianie wniosków o rozłożenie zaległości w opłatach na raty** (Zakład Energetyczny, Sieradzka Spółdzielnia Mieszkaniowa, Przedsiębiorstwo Komunalne);

2) **pomoc w załatwianiu spraw związanych z przyznaniem dodatków mieszkaniowych i dodatku energetycznego;**

3) **pośredniczenie w uzyskaniu dodatkowej pomocy żywnościowej oraz rzeczowej i informowanie o możliwości jej otrzymania od osób prywatnych**, i tak na przykład:

a) zakwalifikowano **417 rodzin** (892 osoby) do otrzymania pomocy w formie żywności wydawanej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa na lata 2014 - 2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym Podprogram 2016,

b) skierowano **145 klientów** MOPS do PKPS w Sieradzu w celu odbioru pomocy w formie odzieży, obuwia, artykułów gospodarstwa domowego i mebli,

c) wydano **73 zlecenia** do odbioru żywności z PKPS w Sieradzu, najczęściej pochodzącej z firmy „AVES”;

4) **realizowanie dożywiania osób dorosłych i dzieci w różnych formach w ramach realizowanego na terenie miasta Sieradza wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" na lata 2014 - 2020.**

Przygotowywanie i wydawanie gorących posiłków w Jadłodajni Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej (głównie dla osób dorosłych, ale również dla dzieci i młodzieży, w tym uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej, Ośrodka Adaptacyjnego, Domu Dziennego Pobytu, świetlic środowiskowych działających w strukturze organizacyjnej MOPS oraz dzieci nie korzystających z posiłków w szkołach i przedszkolach). **W Jadłodajni wydano łącznie 64.898 posiłków** (w 2015 r. - 70.036; w 2014 r. - 74.174). **W roku ubiegłym 16 osobom** (w 2015 r. - 18 osobom, w 2014 r. - 15 osobom) z terenu miasta Sieradza, dotkniętych dysfunkcjami zdrowotnymi i ograniczeniami ruchowymi, we współpracy ze Stowarzyszeniem Pomocy Rodzinie "Amicus", obiady donoszono do domu.

Realizowanie dożywiania dzieci w szkołach i przedszkolach (patrz tabela nr 2) i **wypłacania zasiłków celowych na żywienie** (patrz tabela nr 2). **Przyznano zasiłki celowe na zakup żywności** (w ramach programu) **418 osobom** (w 2015 r. - 475 osobom, w 2014 r. - 503 osobom) **na łączną kwotę 272.703 zł** (w 2015 r. - 336.610 zł, w 2014 r. - 300.500 zł).

Z dożywiania w ramach programu (żywienie w formie posiłków i zasiłków celowych na żywienie w rodzinie) **skorzystało łącznie 1.269 osób** (w 2015 r. - 1.473 osoby, w 2014 r. - 1.554 osoby), **w tym z posiłków 482 osoby** - dorosłe i dzieci (w 2015 r. - 574 osoby, w 2014 r. - 593 osoby);

5) **udzielanie - w ramach zadań własnych - pomocy celowej** (patrz tabela nr 2) m.in. na zakup leków - 176 osobom na łączną kwotę 48.520 zł, opłatę czynszu i energii elektrycznej - 271 osobom na łączną kwotę 115.373 zł, zakup opału w okresie jesienno - zimowym w przypadku posiadania ogrzewania węglowego - 157 osobom i rodzinom w wysokości średnio po ok. 606 zł na środowisko na łączną kwotę 95.175 zł;

6) **wypłacenie zasiłków okresowych** (ze środków z zadań własnych i dotacji Wojewody) **dla 52 osób** (w 2015 r. - 80 osób, w 2014 r. - 83 osób) **na łączną kwotę 80.658 zł** (w 2015 r. - 96.313 zł, w 2014 r. - 103.435 zł), **które stały się dla nich dochodem gwarantowanym oraz zasiłków stałych 231 osobom** (w 2015 r. - 216 osobom, w 2014 r. - 199 osobom) **na łączną kwotę 1.154.751 zł** (w 2015 r. - 966.188 zł, w 2014 r. - 859.506 zł);

7) **udzielanie pomocy osobom i rodzinom w kryzysach rodzinnych, psychospołecznych i sytuacyjnych** w formie wsparcia, porad prawnych, konsultacji psychologicznych, wizyt domowych, motywowania do leczenia czy umieszczenia w placówkach leczniczych poprzez funkcjonujący Miejski Ośrodek Interwencji Kryzysowej. W tym zakresie między innymi:

a) udzielono:

- **688** (w 2015 r. - 672, w 2014 r. - 648) **konsultacji i porad prawnych, w tym pomocy w sporządzaniu pism procesowych** z zakresu prawa rodzinnego (np. alimentów, rozwodu, separacji, władzy rodzicielskiej, opieki, leczenia odwykowego i psychiatrycznego), prawa cywilnego (np. w sprawach o ubezwłasnowolnienie), prawa karnego (np. wszczęcia postępowania karnego i jego przebiegu, uprawnień osób pokrzywdzonych przestępstwem przeciwko rodzinie np. znęcaniem, pobiciem, groźbami),

- **222** (w 2015 r. - 216, w 2014 r. - 197) **konsultacji psychologicznych** w formie konsultacji indywidualnych, rodzinnych i małżeńskich oraz psychoterapii kryzysowej (terapię do kilkunastu spotkań),

- pomocy poprzez funkcjonujący (w systemie ciągłym) **Punkt Informacyjno – Konsultacyjny ds. narkomanii dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od narkotyków i członków ich rodzin w Miejskim Ośrodku Interwencji Kryzysowej** w zakresie: wstępnej diagnozy uzależnienia od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, w tym dopalaczy, motywowania do podjęcia leczenia, kierowania do placówek terapeutycznych, wsparcia emocjonalnego rodziny, edukacji dot. uzależnień (skierowanej do rodziny osoby uzależnionej, środowiska lokalnego).

W Ośrodku dostępne są materiały informacyjno - edukacyjne (podręczniki, broszury, ulotki) dotyczące powyższego tematu. **W 2016 r. w Punkcie konsultacyjnym udzielono pomocy 16 rodzinom** (w 2015 r. - 17 rodzinom, w 2014 r. - 13 rodzinom),

b) **zatrudniono od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r.** - w ramach realizacji ustawy z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - **dwóch asystentów rodziny, którzy prowadzili pracę z 44 rodzinami, w miejscu ich zamieszkania, przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Asystenci rodziny - zgodnie z ustawą - nie pracowali z więcej niż 15 rodzinami w tym samym czasie,**

c) **odebrano 6 dzieci** (z 3 rodzin) - działając na podstawie art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - **w sytuacji bezpośredniego zagrożenia ich zdrowia lub życia w związku z przemocą w rodzinie.** Dzieci umieszczone zostały u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej lub całodobowej placówce opiekuńczo - wychowawczej,

d) **zorganizowano w dniu 24.11.2016 r.** - w ramach realizacji „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Sieradza na l. 2014 - 2017” **szkolenie nt. „Algorytm postępowania specjalistów w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od dopalaczy”.** W szkoleniu udział wzięli pracownicy socjalni MOPS, funkcjonariusze policji, kuratorzy sądowi, pedagodzy szkolni i przedstawiciele służby zdrowia. Realizatorem szkolenia był Krajowy Ośrodek Kształcenia Administracji w Krakowie. Szkolenie prowadziła Anna Stolarczuk - pedagog resocjalizacyjny i opiekuńczy, trener, mediator sądowy, społeczny kurator sądowy i asystent rodziny. **Przeszkolono 27 osób,**

e) **zorganizowano w dniu 25.11.2016 r. szkolenie nt. „Grupa robocza i Zespół Interdyscyplinarny - praktyczne aspekty funkcjonowania”** - w ramach powierzonej obsługi Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Sieradzu. Szkolenie skierowane było członków Zespołu Interdyscyplinarnego, pracowników socjalnych MOPS w Sieradzu, dzielnicowych KPP w Sieradzu, przedstawicieli służby zdrowia i pedagogów szkolnych. Realizatorem szkolenia był Krajowy Ośrodek Kształcenia Administracji w Krakowie. Szkolenie prowadziła Anna Stolarczuk - pedagog resocjalizacyjny i opiekuńczy, trener, mediator sądowy, społeczny kurator sądowy i asystent rodziny. **Przeszkolonych zostało 28 osób,**

f) **udzielano pomocy ofiarom przemocy domowej. Prowadzono obsługę, powołanego zarządzeniem Nr 127 Prezydenta Miasta Sieradza z dnia 13.06.2014 r. Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (II kadencja), którego zadaniem jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.** Pracownicy MOPS uczestniczyli w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz we wszystkich grupach roboczych, powołanych w celu rozwiązywania indywidualnych problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie,

g) **pracownicy socjalni przeprowadzali wizyty monitoringowe w środowiskach niewydolnych, zagrożonych patologią oraz objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”,**

h) **udostępniono 2 rodzinom** (matkom z małoletnimi dziećmi) **mieszkania interwencyjnego** w budynku w Sieradzu przy ul. Polnej 2/13, które przejściowo znalazła się w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia,

i) **umożliwiono udział w zorganizowanej w MOIK grupie wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, którą prowadził psycholog.** Grupa wsparcia miała charakter otwarty. Głównym jej celem było dostarczenie kolejnej formy pomocy osobom, które z racji doznawanej w rodzinie różnej formy przemocy nie czują się tam bezpiecznie. **W 2016 r. z tej formy wsparcia skorzystało 8 osób,**

j) w dniach 22 - 27.02.2016 r. Ośrodek włączył się po raz kolejny, we współpracy z Prokuraturą Rejonową w Sieradzu i Komendą Powiatową Policji w Sieradzu, do akcji „Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw”, zorganizowanej w skali całego kraju z inicjatywy Prokuratury Generalnej w ramach obchodzonego corocznie w dniu 22 lutego **Dnia Ofiar Przestępstw**. W czasie trwania akcji pracownicy pełnili dyżury w MOPS w Sieradzu i w Prokuraturze Rejonowej w Sieradzu. **Głównym celem akcji było poinformowanie osób pokrzywdzonych o uprawnieniach, jakie im przysługują oraz o istnieniu podmiotów mogących udzielić pomocy ofiarom przemocy;**

8) **udzielanie schronienia osobom bezdomnym.** Osoby wymagające wsparcia w formie schronienia umieszczone zostały - zgodnie z podpisanymi porozumieniami w: Bełchatowskim Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR - MARKOT w Bełchatowie, Fundacji Metamorfoza Dom dla Osób Starszych i Bezdomnych w Felixsowie, Schronisku dla Mężczyzn „Dom Bartymeusza” w Domaniewie, Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn w Henrykowie oraz w innych schroniskach, z którymi nie zawarto umów ani porozumień, ale z uwagi na sytuację umieszczono w nich osoby bezdomne, w tym kobiety i kobiety z dziećmi. **Ogółem z tej formy wsparcia skorzystało 37 osób, w tym 3 dzieci i wydatkowano na ten cel 94.390 zł;**

9) **kontynuowano ścisłą współpracę z Komendą Powiatową Policji w Sieradzu i Strażą Miejską w Sieradzu w zakresie udzielania w okresie jesienno - zimowym pomocy bezdomnym.** W dniu 08.11.2016 r. zorganizowano w MOPS w Sieradzu spotkanie z udziałem przedstawicieli KPP w Sieradzu, Straży Miejskiej w Sieradzu, Szpitala Wojewódzkiego w Sieradzu, Urzędu Miasta Sieradza i pracowników Ośrodka w celu **wypracowania zasad udzielania wsparcia osobom bezdomnym na terenie miasta Sieradza w okresie jesienno - zimowym;**

10) **łagodzenie skutków bezrobocia poprzez:**

a) **prowadzenie pracy socjalnej metodą wzmocnienia zdolności życiowych i uczestnictwa w życiu społecznym, w tym:**

- motywowanie w **360** przypadkach (w 2015 r. - 487 przypadkach; w 2014 r. - 491 przypadkach) do rozwoju zawodowego - podnoszenia kwalifikacji,
- wykorzystanie kontraktu (pisemnego) z klientami bezrobotnymi - zawarto **36 kontraktów**,
- motywowanie w **105** przypadkach do kontaktu z psychologiem i prawnikiem w Miejskim Ośrodku Interwencji Kryzysowej MOPS,

b) **realizowanie prac społecznie użytecznych przez 34 osoby** (22 kobiety i 12 mężczyzn), **na podstawie zawartego porozumienia z dnia 04.04.2016 r. z Powiatowym Urzędem Pracy w Sieradzu, w okresie od 11.04.2016 r. do 10.10.2016 r.** W trakcie realizacji zadania 7 osób zrezygnowało (1 osoba z uwagi na swoją sytuację zdrowotną, 1 z uwagi na wyjazd do pracy za granicą, 2 osoby podjęły zatrudnienie, 1 osoba otrzymała propozycję odbycia stażu, a w przypadku 2 osób nastąpiło zerwanie kontraktu socjalnego z powodu nie wywiązywania się ze zobowiązań) i **prace społecznie użyteczne ukończyło 27 osób.** Wszyscy uczestnicy wykonywali prace porządkowe, gospodarcze i pielęgnacyjne terenów zielonych (przepracowali łącznie 6.807 godzin) w instytucjach na terenie miasta Sieradza. **Koszty związane z organizacją prac społecznie użytecznych w ramach porozumienia wyniosły: 22.054,68 zł - wynagrodzenia osób wykonujących prace społecznie użyteczne, 1.500,00 zł - koszty badań lekarskich,**

12) **zorganizowanie w dniu 12.01.2016 r. w MOPS w Sieradzu „Wieczoru Kolęd”** w którym udział wzięli Prezydent Miasta Sieradza, przedstawiciele Urzędu Miasta Sieradza, organizacji pozarządowych i instytucji współpracujących z MOPS, rodzice i opiekunowie uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej i Ośrodka Adaptacyjnego. Dla uczestników spotkania przygotowano program artystyczny w wykonaniu podopiecznych z Warsztatu Terapii Zajęciowej, Ośrodka Adaptacyjnego, Domu Dziennego Pobytu i świetlic środowiskowych MOPS oraz poczęstunek;

13) **zorganizowanie w dniu 18.05.2016 r. w MOPS w Sieradzu uroczystego spotkania z okazji „Międzynarodowego Dnia Rodziny”,** w którym udział wzięli uczestnicy Domu Dziennego Pobytu, Ośrodka Adaptacyjnego, Warsztatu Terapii Zajęciowej, świetlic środowiskowych, rodziny i osoby korzystające z pomocy społecznej oraz Prezydent Miasta Sieradza, przedstawiciele jednostek i organizacji pozarządowych współpracujących z Ośrodkiem i wspierających sieradzkie rodziny. Dla uczestników spotkania przygotowano część artystyczną i słodki poczęstunek. **W spotkaniu udział wzięło ok. 170 osób;**

14) **zorganizowanie w dniu 31.05.2016 r. przed siedzibą MOPS w Sieradzu VII Pikniku Informacyjno - Promocyjnego pn. „MOPS i Partnerzy”,** którego celem było przybliżenie

mieszkańcom Sieradza oferty podmiotów, które przyczyniają się do przezwycięzania trudnych sytuacji materialnych, zdrowotnych i społecznych.

MOPS zaprosił do współpracy podmioty, które działają w obszarze pomocy społecznej. Wszystkie uruchomione punkty informacyjne zarówno z zakresu pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych, aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy, jak i profilaktyki i poprawy stanu zdrowia czy możliwości zapewnienia opieki i rehabilitacji społecznej cieszyły się dużym zainteresowaniem. Podczas Pikniku swoją ofertę zaprezentowały również sieradzkie spółdzielnie socjalne. Mieszkańcy Sieradza mieli możliwość skorzystania z bezpłatnego zbadania poziomu ciśnienia tętniczego i cukru oraz wad postawy i słuchu;

II. Dzieci i młodzież, w tym niepełnosprawną poprzez:

1) **otaczanie szczególną opieką dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym.** Kierowanie ich do świetlic prowadzonych przez MOPS z zapewnieniem posiłku;

2) **dożywianie dzieci.** W tym temacie współpracowano z pedagogami szkolnymi i dokonywano wglądu w środowiska (nie zawsze patologiczne) wskazujące na potrzebę objęcia dzieci i młodzieży dożywianiem w szkołach opłacanym przez MOPS. **W 2016 r. dożywianiem takim objęto 229 uczniów w szkołach, do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, w tym 1 dziecko bez wydania decyzji administracyjnej. Z dożywiania w formie posiłku skorzystało również 116 dzieci do ukończenia 7 roku życia. Łącznie dożywianiem objęto 345 dzieci (w 2015 r. - 419; w 2014 r. - 426);**

3) **motywowanie rodziców (32) do uczestnictwa dzieci w placówkach wsparcia dziennego - świetlicach środowiskowych MOPS w Sieradzu;**

4) **prowadzenie zajęć w 2 świetlicach środowiskowych MOPS z dziećmi i młodzieżą ze szkół podstawowych i gimnazjów z rodzin problemowych i innych objętych świadczeniami z zakresu pomocy społecznej, i tak:**

- **do Świetlicy Środowiskowej „Promyk”** (przeznaczona dla 25 dzieci ze szkół podstawowych i młodzieży gimnazjalnej) **uczęszczali 34 osoby.** W świetlicy, czynnej od poniedziałku do piątku w godzinach od 15.00 do 19.00, realizowany był program pracy opiekuńczo - wychowawczej i profilaktyczny. Uczestnicy otrzymywali posiłek (podwieczorek) i korzystali z pomocy nauczycieli przy odrabianiu lekcji z języka polskiego, matematyki, historii, przyrody i brali udział w zajęciach plastycznych, sportowych oraz zakresu profilaktyki uzależnień. Dzieci uczestniczyły w wielu imprezach okolicznościowych zorganizowanych przez MOPS.

W 2016 r. pracę nauczycieli i opiekunów Świetlicy wspierało 3 wolontariuszy. **Koszty związane z funkcjonowaniem Świetlicy były w części pokryte ze środków z budżetu miasta Sieradza (z działu 851 przeciwdziałanie alkoholizmowi) w kwocie 11.834,98 zł;**

- **do Świetlicy Środowiskowej „U Żaków”, funkcjonującej w lokalu Instytutu Postępowania Twórczego z siedzibą w Łodzi - w Sieradzu przy ul. Mickiewicza 6** (przeznaczonej dla 25 dzieci ze szkół podstawowych i młodzieży gimnazjalnej) **uczęszczało 31 osób.** W świetlicy czynnej od poniedziałku do piątku w godzinach od 15.00 do 19.00 realizowany był program pracy opiekuńczo - wychowawczej i profilaktyczny. Uczestnicy korzystali z pomocy nauczycieli przy odrabianiu lekcji z matematyki i języka polskiego, posiłku (podwieczorku) i brali udział w zajęciach z wychowania fizycznego. Uczestniczyli, podobnie jak dzieci i młodzież ze Świetlicy Środowiskowej „Promyk”, mieli możliwość udziału w wielu imprezach okolicznościowych zorganizowanych przez MOPS.

Koszty związane z funkcjonowaniem Świetlicy były w części pokryte ze środków budżetu miasta Sieradza (z działu 851 - przeciwdziałanie alkoholizmowi) w kwocie 30.802,02 zł.

W dniu 22.11.2016 r. zorganizowano dla uczestników świetlic środowiskowych MOPS spotkanie integracyjne, podczas którego przedstawiciele Straży Miejskiej w Sieradzu i KPP w Sieradzu przeprowadzili pogadankę na temat „Zagrożenia występujące wśród dzieci i młodzieży”. Dzieci wzięły udział w zorganizowanym konkursie plastycznym i sportowym. Były dyplomy, nagrody i słodki poczęstunek. Współpracowano z rodzicami i opiekunami uczestników świetlic środowiskowych MOPS w Sieradzu i wymieniano spostrzeżenia na temat trudności w nauce i kłopotów wychowawczych;

5) **organizowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży w okresie ferii zimowych oraz w okresie wakacji szkolnych:**

- **w okresie ferii zimowych od 15.02.2016 r. do 26.02.2016 r. (od poniedziałku do piątku w godz. od 9.00 do 13.00) w MOPS w Sieradzu, funkcjonowała „Świetlica Zimowa” w Świetlicy Środowiskowej „Promyk” i Świetlicy Środowiskowej „U Żaków”) dla dzieci ze szkół podstawowych i młodzieży gimnazjalnej z terenu miasta Sieradza. Dzieci brały**

udział zajęciach plastycznych, sportowych oraz w zabawach matematycznych i ortograficznych. Uczestniczyły również w warsztatach teatralnych zorganizowanych przez Sieradzkie Centrum Kultury pn. „Marionety cieniowe” oraz „Lalki w teatrze ulicznym”, w zajęciach pt. „Palcem po mapie” w Bibliotece Publicznej w Sieradzu, w zajęciach - grach i zabawach integracyjnych pod kierunkiem przedstawicieli OHP, w zajęciach z profilaktyki uzależnień pod hasłem „Dopalacze” oraz a spotkaniu z leśniczym, który przeprowadził pogadankę na temat roślinności i zwierząt w naszych lasach i konkurs z zakresu wiedzy przyrodniczej. Dzieci miały możliwość obejrzenia filmów w Teatrze Miejskim w Sieradzu i w Kinie 6D w Sieradzu. Uczestnicy „Świetlicy Zimowej” mieli zapewnione wyżywienie. Z zajęć w „Świetlicy Zimowej” skorzystało 27 dzieci;

- **w zajęciach „Świetlicy Wakacyjnej” zorganizowanej w MOPS w Sieradzu w okresie od 27.06.2016 r. do 08.07.2016 r.** (od poniedziałku do piątku) **skorzystało łącznie 37 dzieci z terenu miasta Sieradza.** „Świetlica Wakacyjna” zorganizowana została w pomieszczeniach Świetlicy Środowiskowej „Promyk” MOPS przy ul. Polnej 18/20 (w godz. od 8.00 do 16.00) i Świetlicy Środowiskowej „U Żaków” MOPS przy ul. Mickiewicza 6 (w godz. od 9.00 do 13.00). Bezpośrednią opiekę nad uczestnikami „Świetlicy Wakacyjnej” sprawowali opiekunowie i nauczyciele. Ramowy program dnia dostosowany był do potrzeb dzieci i uwzględniał posiłek, gimnastykę, zajęcia tematyczne, profilaktyczne oraz odpoczynek. Dla dzieci zorganizowano między innymi: spotkania z przedstawicielami OHP, policjantem z Komendy Powiatowej Policji, wyjścia do Ochotniczej Straży Pożarnej, Sieradzkiego Parku Etnograficznego, Straży Miejskiej, Rozgłośni „Nasze Radio”, Aguaparku Reh - Med, a także rejs łódką „Sieradzanka” po rzece Warcie i piknik na zakończenie „Świetlicy Wakacyjnej”. Dzieci brały udział w zajęciach profilaktycznych pt. „Portret osoby uzależnionej”, „Bezpieczne wakacje”, matematycznych, ortograficznych, sportowych i plastycznych. **W dniu 08.07.2016 r. MOPS w Sieradzu na zakończenie działalności „Świetlicy Wakacyjnej”- we współpracy ze Strażą Miejską w Sieradzu i Wrocławiu – zorganizował dla 35 osób wycieczkę do Wrocławia.** Uczestnicy wycieczki zwiedzili Stadion Miejski, Muzeum Uniwersytetu Wrocławskiego z wieżą widokową i Halę Stulecia. Dzieci miały również możliwość jazdy konnej w Partynicach. Straż Miejska we Wrocławiu przygotowała dla dzieci poczęstunek i ognisko;

6) kwalifikowanie przez pracowników socjalnych dzieci z rodzin nisko sytuowanych do udziału w wypoczynku letnim oraz imprezach o charakterze okolicznościowym. W tym zakresie współdziałano, wzorem lat ubiegłych, z organizacjami pozarządowymi i szkołami i tak umożliwiono:

- **dzieciom niepełnosprawnym i zdrowym udział w zorganizowanym Rodzinnym Pikniku Integracyjnym pod hasłem „Sieradzkie owijoki”** na terenie Ośrodka Wypoczynkowego MOSiR w Sieradzu - Męce.

Jego celem było przeciwdziałanie marginalizacji i izolacji społecznej mieszkańców Sieradza. Do udziału w Pikniku zaproszono rodziny, w których wychowują się dzieci i osoby niepełnosprawne, seniorów, dzieci i młodzież w wieku szkolnym z rodzicami (objętych przez Ośrodek różnymi formami wsparcia), a także przedstawicieli lokalnych podmiotów, których działania mają charakter profilaktyczny i pomocowy. Uczestnictwo w spotkaniach integracyjnych osób i rodzin dotkniętych niepełnosprawnością oraz osób zdrowych sprzyja budowaniu postaw, w których opieka nad słabszymi i okazana im pomoc należą do dobrych praktyk. Daje też przykłady na możliwości realizacji zainteresowań i sposoby spędzenia wolnego czasu, uczy także zdrowego i ekologicznego stylu życia. **W Pikniku uczestniczyło ogółem około 260 osób;**

- **12 dzieciom zakwalifikowanym przez MOPS udział w zabawie choinkowej pn. „Mikołaj i Sponsor Dzieciom Spółdzielców”,** zorganizowanej przez SSM w Sieradzu. Dla dzieci przygotowano poczęstunek i paczki;

- **dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej - łącznie z opiekunami 22 osobom - udział w Rodzinnym Turnusie Wypoczynkowym w MOSiR w Sieradzu - Męce, którego współorganizatorem obok Wspólnoty „Wiara i Światło” przy Parafii Wszystkich Świętych w Sieradzu był MOPS.** Celem przedsięwzięcia było doskonalenie relacji rodzinnych z osobą niepełnosprawną oraz w grupie, wypracowanie nowych możliwości radzenia sobie w sytuacjach trudnych oraz nabywanie umiejętności wykorzystania wolnego czasu poprzez obcowanie z przyrodą i poprawa sprawności fizycznej;

- **107 dzieciom udział w spotkaniu „Gwiazdkowa Niespodzianka” połączonym z przekazaniem świątecznych paczek.** Realizatorem przedsięwzięcia był Kościół Chrześcijański Zbór „Jezus Żyje” we współpracy z MOPS w Sieradzu;
  - **10 dzieciom, kwalifikującym się do pomocy społecznej, udział w zorganizowanym obozie wypoczynkowym w ramach Harcerskiej Akcji Letniej na terenie MOSiR w Sieradzu - Męce,** którego organizatorem obok Komendy Hufca ZHP w Sieradzu był MOPS w Sieradzu. MOPS przygotował wyżywienie (za odpłatnością) dla 90 uczestników (2 turnusy) i pokrył koszty za 10 uczestników;
  - **wytypowanym i zgłoszonym przez MOPS 19 rodzinom udział w realizowanym przez Stowarzyszenie „Wiosna” ogólnopolskim programie - akcji „Szlachetna Paczka”;**
  - **131 dzieciom, wytypowanym i zgłoszonym przez MOPS w ramach współpracy z Grupą Polpharma, udział w zorganizowanej w dniu 17.08.2016 r. akcji wolontarystycznej na terenie MOSiR w Sieradzu. W ramach akcji pracownicy grupy Polpharma, jak wolontariusze dzielili się z dziećmi swoimi pasjami i umiejętnościami.** Teren podzielony był na strefy tematyczne - sportową, artystyczną, naukową, kulinarną, strefę gier, piękna czy adrenaliny, a dla najmłodszych dzieci przygotowano zamkniętą Strefę Malucha. Dzieci miały zapewnione całodienne wyżywienie i wiele atrakcji. Na terenie miasta była uruchomiona bezpłatna linia autobusowa;
  - **10 dzieciom, wytypowanych i zgłoszonych przez MOPS, w ramach współpracy z Komendą Powiatową Straży Pożarnej w Sieradzu, otrzymanie ufundowanych przez pracowników Straży paczek i zamontowanie w domach tych dzieci (w 5 rodzinach) czujników tlenu węgla;**
  - 7) **prowadzenie pracy socjalnej z rodziną i dzieckiem niepełnosprawnym** - informowanie, doradzanie i pomaganie w dostępie do usług socjalnych, wskazując jednocześnie te, które są świadczone przez Ośrodek Adaptacyjny oraz Warsztat Terapii Zajęciowej w MOPS;
  - 8) **prowadzenie zajęć z osobami niepełnosprawnymi w Ośrodku Adaptacyjnym oraz Warsztacie Terapii Zajęciowej. W 2016 r. do Ośrodka Adaptacyjnego uczęszczało 16 osób, na Warsztat Terapii Zajęciowej - 20 osób.**
- Do Ośrodka Adaptacyjnego** przeznaczonego dla 15 osób w wieku od 21 do 55 lat z różnym stopniem niepełnosprawności ruchowej oraz upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym, poza zajęciami prowadzonymi przez instruktorów terapii zajęciowej, odbywały się ćwiczenia z rehabilitacji ruchowej, zajęcia muzyczne i plastyczne oraz z dogoterapii, które prowadziła Fundacja Ami ze Zduńskiej Woli.
- W okresie od 01.04.2013 r. do 31.05.2016 r. trzy osoby uczęszczały w zajęciach w ramach projektu „Potrafię więcej, żyję lepiej” realizowanego przez Stowarzyszenie „Dary Losu” w Sieradzu. Dzieci i młodzież z Ośrodka Adaptacyjnego brały udział w wielu imprezach i spotkaniach o charakterze integracyjnym, okolicznościowym, sportowym oraz konkursach i przeglądach dla osób niepełnosprawnych, m.in. w:
- konkursie pn. „Najładniejszy wianek wielkanocny w MOPS” zorganizowanym przez MOPS w Sieradzu,
  - obchodach Europejskiego Dnia Godności Osoby z Upośledzeniem Umysłowym oraz Regionalnym Dniu Treningu Aktywności Motorycznej, zorganizowanych przez Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy Nr 1 w Sieradzu, Stowarzyszenie „Dary Losu” w Sieradzu oraz Sekcję „Iskierka” w Sieradzu,
  - XXVII Przeglądzie Kulturalnym pt. „W Krainie Baśni, Pieśni i Tańca” pn. „Razem lepiej - przyłączcie się do nas”, zorganizowanym przez Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy Nr 1 w Sieradzu,
  - VII Integracyjnym Przeglądzie Twórczości Artystycznej zorganizowanym przez Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i Poszkodowanych w Wypadkach „Razem możemy wiele” w Warcie,
  - Muraliach pn. „Przyroda w mieście” zorganizowanych przez BWA w Sieradzu,
  - spotkaniu integracyjnym „Powitanie Lata” zorganizowanym przez Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy Nr 1 w Sieradzu i Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „Dary Losu” w Sieradzu,
  - Wieczorze Kolęd, VII Pikniku Informacyjno - Promocyjnym „MOPS i Partnerzy”, Rodzinnym Pikniku Integracyjnym na terenie MOSiR w Sieradzu - Męce, obchodach „Międzynarodowego Dnia Rodziny”, „Światowego Dnia Osób Niepełnosprawnych oraz Międzynarodowego Dnia Wolontariusza”, których organizatorem był MOPS.

W Ośrodku Adaptacyjnym zorganizowano dla jego uczestników m.in. bal karnawałowy „Dziki Zachód”, uroczyste obchody Dnia Kobiet, Walentynki, Dnia Matki i Ojca, uroczyste spotkanie z okazji 25 - lecia powstania Ośrodka Adaptacyjnego MOPS w Sieradzu.

Do Warsztatu Terapii Zajęciowej, funkcjonującego w ramach MOPS, który jest placówką dziennego pobytu dla 20 osób w wieku od 17 - 60 lat, w stosunku do których właściwy organ orzekł stopień niepełnosprawności ze wskazaniem do terapii zajęciowej, uczęszczało 20 osób (12 kobiet, 8 mężczyzn), w tym 13 ze znacznym i 7 z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Dominowały osoby w wieku od 30 do 39 lat (14 osób) z niepełnosprawnością (według schorzenia wiodącego): niepełnosprawności sprzężone - 9 osób, upośledzenie umysłowe - 4 osoby i choroby psychiczne - 4 osoby. Zajęcia prowadzone były w 4 pracowniach, a mianowicie: plastyczno - krawieckiej, gospodarstwa domowego i ogrodnictwa, komputerowej i obsługi urządzeń biurowych oraz umiejętności społecznych i zawodowych, zgodnie z indywidualnymi programami rehabilitacji i terapii.

Uczestnicy WTZ brali udział w wielu imprezach nie tylko o charakterze kulturalnym i integracyjnym, ale również w zawodach sportowych, konkursach plastycznych i muzycznych zdobywając nagrody i wyróżnienia, m.in. w:

- IV Festiwalu Piosenki Różnej w Proboszczowicach,
- XVI Festiwalu Piosenki i Poezji Żołnierskiej i Patriotycznej w Konstantynowie Łódzkim,
- XI Wojewódzkiej Olimpiadzie Osób Niepełnosprawnych Intelakualnie „Ziemia Łódzka - 2016” w Łasku,
- Festiwalu „Talent Show 2016” pod patronatem Starosty Wieluńskiego,
- XVIII Edycji Konkursu Twórczości Plastycznej Osób Niepełnosprawnych pn. „Sztuka jak balsam” w Łodzi,
- X Ogólnopolskim Przeglądzie Twórczości Muzycznej pod hasłem „Wiosna radosna” w Żychlinie,
- XXVII Przeglądzie Kulturalnym pt. „W Krainie Baśni, Pieśni i Tańca” w Sieradzu, zorganizowanym przez Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy Nr 1 w Sieradzu,
- XIV Przeglądzie Piosenki Wakacyjnej w Łęczycy.

Podjęto wiele inicjatyw, zorganizowano między innymi:

- spotkanie z dziećmi z Niepublicznego Przedszkola Fun & Play na temat niepełnosprawności przez pryzmat możliwości, a nie ograniczeń,
- bal karnawałowy z uczestnikami Środowiskowego Domu Samopomocy w Rożdżalach,
- spotkania z doradcą zawodowym z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi Oddziału w Sieradzu, celem których było poradnictwo zawodowe na temat dostępności usług dla bezrobotnych, zapoznanie z katalogiem czynności zawodowych i ofertami pracy. Przeprowadzono również ankiety skłonności zawodowych,
- wycieczkę do Ustki, na zorganizowanie której pozyskano dofinansowanie ze środków Miejskiej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miasta Sieradza. Podczas wycieczki zrealizowano program „Ja przeciw używkom”. Rozmawiano z uczestnikami wycieczki na temat uzależnienia od alkoholu, papierosów, dopalaczy i narkotyków. Szczególną uwagę zwracano na potrzebę bycia asertywnym (umiejętnego odmawiania) i poinformowano o miejscach, w których w przypadku potrzeby można uzyskać niezbędną pomoc,
- XVIII Aukcję Prac Plastycznych Osób Niepełnosprawnych - uczestników WTZ w MOPS w Sieradzu. Podczas aukcji wystawiono w MOPS wystawiono do licytacji 115 prac plastycznych wykonanych w różnych technikach plastycznych. Aukcję wspomógł Zakład Karny w Sieradzu, który przekazał prace wykonane przez swoich penitencjariuszy. Dochód z aukcji w kwocie 4.732 zł zostanie przeznaczony na integrację społeczną uczestników Warsztatu,
- VIII Konkurs Plastyczny na „Najładniejszy koszyczek wielkanocny w MOPS”,
- dwie wystawy prac uczestników WTZ w Bibliotece Pedagogicznej w Sieradzu,
- wyjazd do Komendy Powiatowej Policji w Sieradzu i zapoznanie się ze specyfiką jej pracy,
- spotkanie z etnografem i lekcji muzealnej - tradycje Bożonarodzeniowe Ziemi Sieradzkiej oraz warsztaty edukacyjne - pokaz wyrobu masła i sera,
- pokaz manicure hybrydowego,
- wyjazdy do Łodzi w celu zapoznania się z zasadami funkcjonowania Portu Lotniczego im. W. Reymonta, Manufaktury, Ikei, Portu Łódź, Auchan oraz zwiedzania Ogrodu Zoologicznego i Wystawy Tulipanów w Ogrodzie Botanicznym.

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia wykonano stroiki świąteczne, które zostały przekazane, za pośrednictwem Stowarzyszenia Pomocy Rodzinie „Amicus” w Sieradzu, samotnym mieszkańcom

Sieradza oraz ozdoby z szyszek na stół wigilijny dla każdego członka Polskiego Związku Niewidomych Koła Terenowego w Sieradzu.

Zarejestrowano 4 uczestników WTZ w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sieradzu, jako osoby poszukujące pracy. Wystąpiono do Przedsiębiorstwa Usługowego „ROKA” Zakładu Pracy Chronionej z prośbą o współpracę w zakresie aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

W 2016 r. pracownicy WTZ brali udział w spotkaniach podmiotów reintegracyjnych z terenu województwa łódzkiego w ramach realizowanego przez Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi projektu pn. „Koordynacja i rozwój ekonomii społecznej w województwie łódzkim” współfinansowanego ze środków EFS w ramach IX Osi Priorytetowej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 - 2020. Celem ich było zapoznanie uczestników spotkań z funkcjonowaniem podmiotów reintegracyjnych w województwie łódzkim i wypracowanie wniosków dot. potrzeby kompleksowego systemu wsparcia w zakresie aktywizacji społeczno - zawodowej osób wykluczonych społecznie.

W dniu 16.06.2016 r. na uroczystym spotkaniu w MOPS w Sieradzu z okazji Jubileuszu XX - lecia powstania Warsztatu Terapii Zajęciowej w Sieradzu, w obecności zaproszonych gości, dokonano uroczystego podsumowania działalności. Przygotowano na tę okoliczność prezentację na temat historii placówki od 1996 r., przywołano wszystkie ważne wydarzenia i osoby, które brały w nim udział. Uczestnicy Warsztatu poinformowali o swoim uczestnictwie w zajęciach i uzyskanych korzyściach z terapii. Była również część artystyczna w wykonaniu uczestników WTZ i tort okolicznościowy. W pomieszczeniach WTZ można było oglądać kroniki placówki, prace uczestników oraz wystawę zdjęć.

Na miejsce w WTZ w Sieradzu na koniec roku 2016 oczekiwało 12 osób;

9) **podejmowanie interwencji w sytuacjach kryzysowych** (przemoc w rodzinie, zaniedbanie, zagrożenie uzależnieniem) i współpraca w tym zakresie z lokalnymi instytucjami i służbami, działającymi na rzecz ochrony praw dziecka m.in. z sądem, prokuraturą, policją i szkołami;

10) **udzielenie pomocy celowej 1 dziecku w wieku szkolnym na zakup artykułów szkolnych na łączną kwotę 50 zł;**

11) **obdarowanie 70 pierwszoklasistów wyprawką szkolną** dzięki współpracy z PGE Dystrybucja S.A. Oddziałem Łódź - Teren przy realizacji projektu pn. „Energetyczny Tornister”.

III. Osoby w podeszłym wieku, chore, samotne, niepełnosprawne poprzez:

1) **pracę socjalną** - wzmacnianie zdolności do rozwiązywania problemów radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych i budowanie wsparcia środowiskowego;

2) **skutecznym interweniowaniu i występowaniu w zgłoszonym problemie - w imieniu osób i rodzin najsłabszych - do kompetentnych instytucji;**

3) **udzielanie informacji o dostępnym systemie usług socjalnych**, w tym świadczonych usługach przez Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie "Amicus" oraz możliwości skorzystania przez osoby starsze i samotne z pobytu w funkcjonującym w ramach Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej Domu Dziennego Pobytu i tak:

a) **z usług opiekuńczych** (zadania własne) **skorzystało 57 osób** (w 2015 r. - 35 osób; w 2014 r. - 33 osoby) i **wydatkowano na ten cel łącznie 157.413 zł** (w 2015 r. - 133.332 zł; w 2014 r. - 141.398 zł);

b) **z pobytu w Domu Dziennego Pobytu skorzystało 28 osób** (w 2015 r. - 25 osób; w 2014 r. - 22 osoby). Uczestnicy DDP korzystali z posiłków w Jadłodajni oraz z zajęć ruchowo - rehabilitacyjnych. Brali udział w wielu spotkaniach i imprezach o charakterze okolicznościowym, kulturalno - oświatowym i integracyjnym, między innymi takich jak: Dzień Babci i Dzień Dziadka, Wieczór Kolęd, Walentynki, Dzień Kobiet, Śniadanie Wielkanocne, Europejski Dzień Seniora, Międzynarodowy Dzień Rodziny, VII Piknik Informacyjno - Promocyjny pn. „MOPS i Partnerzy”, Rodzinny Piknik Integracyjny pod hasłem „Sieradzkie owijoki”, grzybobranie, „Święto Niepodległości”, Andrzejki, Światowy Dzień Osób Niepełnosprawnych i Międzynarodowy Dzień Wolontariusza, Wigilia oraz wielu zorganizowanych wyjściach między innymi na wystawy w Muzeum w Sieradzu, Centrum Informacji Kulturalnej w Sieradzu i Biurze Wystaw Artystycznych w Sieradzu, do Spółdzielczego Domu Kultury w Sieradzu na koncert „Popołudnie z nostalgią” czy do Teatru Miejskiego w Sieradzu na „Koncert Wiedeński”. Seniorzy uczestniczyli w spotkaniu nt. bezpieczeństwa seniorów z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Sieradzu;

4) **podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacji osoby zaniedbanej, zagrożonej i potrzebującej pomocy;**

- 5) **podejmowanie działań związanych z zapewnieniem opieki osobom tego wymagającym, w tym wydawanie decyzji o skierowaniu do DPS i naliczaniu odpłatności za pobyt.** W 2016 r. w ramach zadań własnych **pokryto koszty pobytu 53 osobom** (w 2015 r. - 57 osób; w 2014 r. - 54 osób) **w domach pomocy społecznej na łączną kwotę 1.091.824 zł** (w 2015 r. - 1.002.846 zł; w 2014 r. - 968.788 zł);
- 6) **udzielanie pomocy i wsparcia osobom starszym i niepełnosprawnym w formie pomocy wolontarystycznej.** W 2016 r. zawarto 4 porozumienia wolontarystyczne, a współpracowano łącznie z 38 osobami i podmiotami wspierającymi działania MOPS;
- 7) **udzielenie 2 osobom pomocy w uzyskaniu skierowania na turnusy rehabilitacyjne;**
- 8) **umożliwienie bezpłatnego korzystania przez członkinie Stowarzyszenia Sieradzkiego Klubu "Amazonka" w Sieradzu ze specjalistycznych ćwiczeń pod kierunkiem rehabilitanta w MOPS.** W 2016 r. korzystało z ćwiczeń (dwa razy w tygodniu) **ok. 10 osób;**
- 9) **zorganizowanie po raz pierwszy w dniu 24.03.2016 r. w Miejskim Centrum Pomocy Społecznej MOPS w Sieradzu Śniadania Wielkanocnego dla 135 osób - seniorów, samotnych i chorych mieszkańców Sieradza;**
- 10) **zorganizowanie w dniu 07.12.2016 r. w MOPS w Sieradzu uroczystego spotkania z okazji „Światowego Dnia Osób Niepełnosprawnych” i „Międzynarodowego Dnia Wolontariusza” podczas którego uhonorowani zostali ludzie dobrej woli, wspierający działania MOPS.** W uroczystości udział wzięli przedstawiciele władz Miasta Sieradza, wolontariusze, przedstawiciele organizacji pozarządowych działających na terenie miasta Sieradza rzecz osób niepełnosprawnych oraz profilaktyki zdrowia oraz uczestnicy funkcjonujących w ramach MOPS placówek, tj. Warsztatu Terapii Zajęciowej, Domu Dziennego Pobytu i Ośrodka Adaptacyjnego. Były podziękowania i dyplomy. Wolontariusze otrzymali upominki w podziękowaniu za pracę wolontarystyczną na rzecz osób potrzebujących wsparcia. W części artystycznej wystąpili uczniowie Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Sieradzu oraz Kapela „Pożarniki” z Sieradza. Dla 120 osób przygotowano słodki poczęstunek;
- 11) **zorganizowanie w dniu 22.12.2016 r. w Miejskim Centrum Pomocy Społecznej MOPS w Sieradzu Wigilii dla 132 samotnych mieszkańców Sieradza.** Przygotowano dla uczestników spotkania tradycyjne wigilijne potrawy. Z koncertem kolęd wystąpiła Kapela „Pożarniki” działająca przy OSP Sieradz - Woźniki. Było wspólne śpiewanie kolęd, a na zakończenia uroczystości uczestnicy otrzymali drobne upominki. W Wigilii uczestniczyli przedstawiciele władz Miasta Sieradza.

IV. Realizacja programów.

Realizacja projektu pn. „Rodzina Razem”

W 2016 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu rozpoczął realizację projektu pn. „Rodzina Razem” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków EFS, w ramach Poddziałania IX.2.1. Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 - 2020. Projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru Gminy Miasta Sieradz. Wsparcie otrzyma grupa 30 rodzin - 28 kobiet i 17 mężczyzn wraz z dziećmi, tj. 90 osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, doświadczających wielokrotnego wykluczenia społecznego. Projekt realizowany będzie w okresie od listopada 2016 r. do grudnia 2017 r. W 2016 r. w ramach projektu rodziny skorzystały z poradnictwa specjalistycznego z psychologiem, z zakresu problemów wychowawczych, prowadzenia budżetu domowego oraz pomocy w ramach grup wsparcia.

Rozdział V. Realizacja świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz świadczeń wychowawczych

I. Świadczenia rodzinne.

W 2016 r. wpłynęło 1.785 wniosków (w 2015 r. - 1.455 wniosków; w 2014 r. - 1.493 wnioski) **o przyznanie zasiłku rodzinnego z dodatkami, 249 wniosków** (w 2015 r. - 225 wniosków; w 2014 r. - 190 wniosków) **o zasiłek pielęgnacyjny, 23 wnioski** (w 2015 r. - 28 wniosków; w 2014 r. - 30 wniosków) **o świadczenie pielęgnacyjne, 37 wniosków** (w 2015 r. - 40 wniosków; w 2014 r. - 19 wniosków) **o przyznanie specjalnego zasiłku opiekuńczego, 351 wniosków** (w 2015 r. - 331 wniosków; w 2014 r. - 306 wniosków) **o przyznanie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka i 147 wniosków o świadczenie rodzicielskie.**

Ponadto MOPS realizował zdanie określone w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Od wydanych decyzji administracyjnych złożono 12 odwołań do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Sieradzu, które utrzymało w mocy 4 decyzje, 2 decyzje uchyliło i przekazało do ponownego rozpatrzenia, 1 decyzję uchyliło w części i w części utrzymało w mocy, bądź uchyliło w całości i załatwiło w inny sposób, w 4 przypadkach wydało postanowienia o uchybieniu terminu złożenia odwołań i 1 odwołania nie rozpatrzyło.

W 2016 r. wypłacono:

- 32.933 (w 2015 r. - 31.161) świadczenia zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami na łączną kwotę 4.003.803,00 zł (w 2015 r. - 3.465.951,43 zł),
- 1.843 świadczenia zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych (przekroczenie kryterium dochodowego) na łączną kwotę 88.104,82 zł,
- 10.960 (w 2015 r. - 10.507) świadczeń zasiłków pielęgnacyjnych na kwotę 1.676.831,51 zł (w 2015 r. - 1.607.459,31 zł),
- 1.009 (w 2015 r. - 949) świadczeń pielęgnacyjnych na łączną kwotę 1.309.276,90 zł (2015 r. - 1.133.253,40 zł),
- 295 (w 2015 r. - 225) świadczeń specjalnego zasiłku opiekuńczego na kwotę 153.360,60 zł (w 2015 r. - 114.157,80 zł),
- 336 (w 2015 r. - 327) świadczeń jednorazowej zapomogi z tyt. urodzenia dziecka na łączną kwotę 336.000,00 zł (w 2015 r. - 327.000,00 zł),
- 228 (w 2015 r. - 289) świadczeń zasiłku dla opiekuna na kwotę 118.560,00 zł (w 2015 r. - 150.106,70 zł);
- 873 świadczenia rodzicielskie na łączną kwotę 810.717,70 zł (od.01.04.2016 r.).

Formy pomocy z zakresu zadań zleconych - przedstawia tabela nr 4 i wykres nr 3 (bez funduszu alimentacyjnego).

Tabela 4. Formy pomocy z zakresu zadań zleconych.

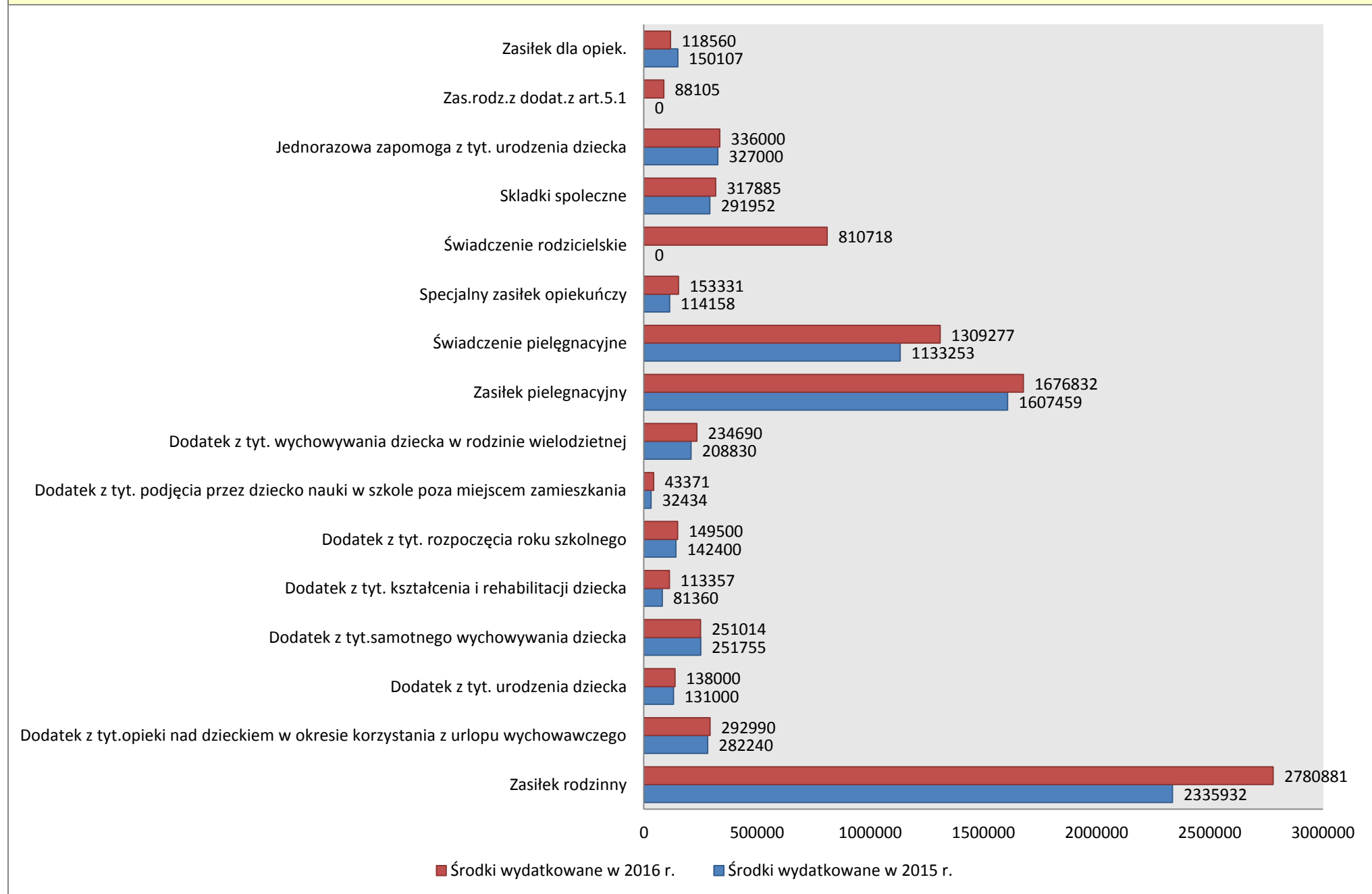
Formy pomocy	Liczba osób - 2016 r.	Kwota w zł - 2016 r.	Liczba osób 2015 r.	Kwota w zł - 2015 r.	Wsk.% osoby (2:4)	Wsk.% kwoty (3:5)
1	2	3	4	5	6	7
Zasiłek rodzinny	2.556 dzieci	2.780.881,00	2.335 dzieci	2.335.932,00	109	119
Dodatek z tyt. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	80	292.990,00	107	282.240,43	75	104
Dodatek z tyt. urodzenia dziecka	138	138.000,00	131	131.000,00	105	105
Dodatek z tyt. samotnego wychowyw. dziecka	140	251.014,00	152	251.755,00	92	100
Dodatek z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka	108	113.357,00	102	81.360,00	106	139
Dodatek z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego	1.495	149.500,00	1.424	142.400,00	105	105
Dodatek z tyt. podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	91	43.371,00	90	32.434,00	101	134
Dodatek z tyt. wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	258	234.690,00	254	208.830,00	102	112
Zasiłek pielęgnacyjny	930	1.676.831,51	895	1.607.459,31	104	104
Świadczenie pielęgnacyjne	87	1.309.276,90	89	1.133.253,40	98	116
Specjalny zasiłek opiekuńczy	25	153.330,60	27	114.157,80	93	134
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	336	336.000,00	327	327.000,00	103	103
Świadczenie rodzicielskie	82	810.717,70	0	0	0	0
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami wypłacane na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych	75	88.104,82	0	0	0	0
Zasiłek dla opiekuna	21	118.560,00	28	150.106,70	75	79
Składki społeczne opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne,	110	317.884,60	112	291.952,33	98	109

specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna						
Fundusz alimentacyjny	410	1.993.296,11	489	2.037.382,91	84	98
Ogółem */:	x	10.807.805,24	x	9.127.263,88	x	118

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

*/ bez składek na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń rodzinnych.

Wykres 3. Formy pomocy z zakresu zadań zleconych w latach 2015 - 2016

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieradzu.

II. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Od 01.10.2008 r. MOPS w Sieradzu realizuje zadanie zgodnie z ustawą z dnia 07.09.2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. **W 2016 r. wpłynęły 397 wniosków** (w 2015 r. - 374 wnioski) **o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Wydano 444 decyzje administracyjne** przyznające, zmieniające, uchylające i odmawiające przyznania świadczenia z funduszu alimentacyjnego. **Od wydanych decyzji administracyjnych złożono 5 odwołań do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Sieradzu, które utrzymało w mocy 4 decyzje, a jedną uchyliło i przekazało do ponownego rozpatrzenia. Wyplacono 5.107 świadczeń** (w 2015 r. - 5.252 świadczenia) **z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę - 1.993.296,11 zł** (w 2015 r. - 2.037.362,91 zł). MOPS realizując zadania z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego ściśle współpracował z komornikami sądowymi i Powiatowym Urzędem Pracy w Sieradzu w zakresie aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych.

III. Świadczenia wychowawcze

MOPS w Sieradzu od 01.04.2016 r. na podstawie ustawy z dnia 11.02.2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci przyjął 3.190 wniosków o świadczenie wychowawcze. Część wniosków była złożona podwójnie, a część przekazano według właściwości do RCPS w Łodzi lub do organu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby. Wydano 3.082 decyzje administracyjne przyznające, odmawiające, zmieniające i uchylające świadczenie wychowawcze. **Od wydanych decyzji administracyjnych złożono 16 odwołań do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Sieradzu, które utrzymało w mocy 11 decyzji, 3 uchyliło w części i w części utrzymało w mocy, bądź uchyliło w całości i załatwiło w inny sposób, a w pozostałych 2 przypadkach wydało postanowienie o uchybieniu terminu złożenia odwołania. W 2016 r. z programu 500 plus skorzystało 2.847 rodzin (4.022 dzieci). Wyplacono 33.903 świadczenia wychowawcze na łączną kwotę 16.892.655,30 zł.**

Podsumowanie

W 2016 roku wyznacznikiem celów i kierunków działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieradzu była przyjęta uchwałą Nr XXXVIII/293/2014 Rady Miejskiej w Sieradzu z dnia 17 kwietnia 2014 r. „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Sieradza na lata 2014 - 2020”. Realizowane były zadania wynikające z „Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Sieradza na lata 2014 - 2017”, „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla miasta Sieradza na lata 2014 - 2017”, „Programu wspierania rodziny dla miasta Sieradza na lata 2014 - 2016”, a także ujęte w rocznym Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu, podobnie jak w latach wcześniejszych, dążył do tego, aby jak najlepiej dostosować swoje działania dla dobra ludzi potrzebujących pomocy. Na uwagę zasługuje fakt dużego wzrostu liczby rodzin objętych pomocą wyłączenie w formie pracy socjalnej. Aktywizowano osoby do podejmowania prób wyjścia z własnego problemu. Uświadamiano klientom pomocy społecznej, że przyznawane świadczenia, zgodnie z art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, mają charakter wspomagający i uzupełniający, a przyznana pomoc jest uzupełnieniem i nie zaspokaja wszystkich potrzeb w pełnym zakresie i w pełnej wysokości. Osoby ubiegające się o przyznanie pomocy społecznej, powinny przede wszystkim same pokrywać własne wydatki. Świadczenia z pomocy społecznej mogą być udzielane tylko w granicach możliwości finansowych Ośrodka. W 2016 r. świadczenia z pomocy społecznej były udzielane zgodnie z zawartymi w ustawie o pomocy społecznej kryteriami.

W roku ubiegłym pomocą społeczną objęto 838 rodzin (w rodzinach tych było 1.767 osób). Stwierdzić należy, że w 2016 r., w porównaniu do 2015 r. i 2014 r. (w 2015 r. 840 rodzin i 1.919 osób w tych rodzinach; w 2014 r. 890 rodzin i 2.065 osób w tych rodzinach), **nastąpił dalszy spadek liczby klientów i rodzin korzystających z pomocy społecznej.** Zauważyć należy, że jest to również spadek w stosunku do liczby osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach wcześniejszych, tj. 2013 - 2011 r. (pomocą społeczną objęto wówczas: 2013 r. - 985 rodzin, a w nich 2.331 osób, w 2012 r. - 914 rodzin, a w nich 2.121 osób, w 2011 r. - 996 rodzin, a w nich 2.337 osób). **Wszystkie osoby kwalifikujące się do pomocy społecznej otrzymały**

ją. Decyzje odmowne wydano jedynie w przypadkach nie spełnienia przez klientów wymogów wynikających z przepisów prawnych (np. braku kwalifikacji dochodowej).

W analizowanym okresie Ośrodek realizował ustawowe zadanie gminy o charakterze obowiązkowym wypłatę zasiłków okresowych, które wypłacono dla 52 rodzin (w 2015 r. - 80 rodzin; w 2014 r. - 83 osób). Średnia wysokość wypłacanego zasiłku okresowego w 2016 r. wynosiła 1.551 zł (w 2015 r. - 1.204 zł; w 2014 r. - 1.246 zł). W 2016 r. wydatkowano ogółem na ten cel 80.658 zł (w 2015 r. - 96.313 zł; w 2014 r. - 103.435 zł). Do tej formy pomocy społecznej zakwalifikowało się i skorzystało z niej mniej osób, ale średnia wysokość przysługującego zasiłku w porównaniu do lat ubiegłych była wyższa.

Wypłacono zasiłki stałe 231 osobom (w 2015 r. - 216 osobom; w 2014 r. - 199 osobom) i wydatkowano na ten cel 1.154.751 zł (w 2015 r. - 966.188 zł; w 2014 r. - 895.506 zł), co oznacza dalszy wzrost - w porównaniu do lat ubiegłych - zarówno liczby klientów, którzy skorzystali z tego rodzaju zasiłku, jak i wydatkowanych środków na ten cel.

Zasiłki celowe przyznano 586 osobom (w 2015 r. - 674 osobom; w 2014 r. - 720 osobom) na łączną kwotę 652.842 zł (w 2015 r. - 709.033 zł; w 2014 r. - 734.500 zł). W 2016 r. wydatkowano, w porównaniu do 2015 r., mniej środków finansowych (92 %) na pomoc społeczną pod wskazane i najpilniejsze potrzeby. Zasiłki celowe przyznano mniejszej liczbie klientów niż w latach 2015 - 2014 r. (odpowiednio o 88 osób i 134 osób). Struktura wydatkowania środków na zasiłki celowe nie uległa zmianie i podobnie jak w latach ubiegłych, najwięcej zasiłków celowych zostało przyznanych na żywność (418 osobom) i uregulowanie opłat z tytułu czynszu i energii elektrycznej (271 osobom). Niższa była w porównaniu do 2015 r., ale wyższa niż w latach wcześniejszych, średnia wysokość zasiłku celowego wypłaconego klientowi w ciągu roku na dożywianie i wynosiła 652 zł (w 2015 r. - 709 zł; w 2014 r. - 597 zł; w 2013 r. - 539 zł).

W ramach zadań własnych, przy dofinansowaniu dotacją celową Wojewody do zadań własnych, MOPS kontynuował realizację wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, z którego skorzystało 1.269 osób (w 2015 r. - 1.473 osoby; w 2014 r. - 1.554 osoby, w 2013 r. - 1.784 osoby), co oznacza dalszy spadek liczby osób korzystających z tej formy pomocy, zarówno w stosunku do 2015 r., jak i lat wcześniejszych. Spadła zarówno liczba dożywianych dzieci w szkołach i przedszkolach oraz osób korzystających z dożywiania w Jadłodajni MCPS. Na realizację programu (posiłki, zasiłki celowe na żywność, doposażenie stołówek, koszty dowozu posiłków do szkół) wydatkowano w porównaniu do 2015 r. (354.792 zł) mniej środków o 91.198 zł, bo łącznie 263.594 zł, ale i mniej niż w latach wcześniejszych (w 2014 r. - 416.616 zł, w 2013 r. - 451.032 zł; 2012 r. - 335.877 zł, w 2011 r. - 309.600 zł).

Pokryto koszty pobytu 53 osób (w 2015 r. - 57 osób; w 2014 r. - 54 osób) w domach pomocy społecznej, w ramach realizacji zadania gminy o charakterze obowiązkowym. Na ten cel wydatkowano 1.091.824 zł (w 2015 r. - 1.002.846 zł; w 2014 r. - 968.788 zł), co oznacza dalszy wzrost wydatków na ten cel, w stosunku do lat ubiegłych. Koszty realizacji tego zadania są znacznym obciążeniem dla budżetu zadań własnych.

W roku ubiegłym udzielono wsparcia w formie schronienia 37 osobom bezdomnym (w 2015 r. - 45 osobom) i wydatkowano na ten cel 94.390 zł (w 2015 r. - 134.662,00 zł). Miasto Sieradz nie dysponuje schroniskiem ani poczekalnią dla osób bezdomnych oczekujących na transport i zakwaterowanie w schronisku w okresie ochronnym.

W 2016 r. do Miejskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej zgłosiło się 1.076 klientów (2.910 wizyt), dla porównania w 2015 r. 1.074 klientów (2.650 wizyt), w 2014 r. - 1.082 klientów (2.771 wizyt) będących w sytuacji kryzysowej z powodu konfliktów rodzinnych, psychospołecznych i sytuacyjnych, wynikających z uzależnienia od alkoholu, trudności mieszkaniowych, przemocy w rodzinie i problemów wychowawczych z dziećmi. Podjęto więcej niż w latach ubiegłych, bo 1.618 (w 2015 r. - 1.461, w 2014 r. - 1.456) interwencji domowych i w instytucjach.

Kontynuowano obsługę, powołanego zarządzeniem Nr 127 Prezydenta Miasta Sieradza z dnia 13.06.2014 r. (II kadencja) Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Sieradzu, którego zadaniem jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Pracownicy MOPS w Sieradzu uczestniczyli w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup

roboczych, powołanych w związku z wpływem formularza „Niebieska Karta” i potrzebą rozwiązania indywidualnych problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie.

W 2016 r. zaistniała potrzeba udostępnienia 2 rodzinom (matce z małoletnimi dziećmi) mieszkania interwencyjnego, które przejściowo pozostawały w sytuacji zagrożenia życia bądź bezpieczeństwa ze strony otoczenia w budynku w Sieradzu przy ul. Polnej 2/13.

Pracownicy socjalni Ośrodka - działając na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - **odebrali 6 dzieci (z 3 rodzin) w sytuacji bezpośredniego zagrożenia ich zdrowia lub życia w związku z przemocą w rodzinie.** Dzieci umieszczone zostały u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej lub całodobowej placówce opiekuńczo - wychowawczej.

Kontynuowała działalność grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, którą prowadził psycholog.

Pomocą społeczną - wyłącznie w formie pracy socjalnej - objęto 215 rodzin (w 2015 r. - 110 rodzin, w 2014 r. - 102 rodziny). Zawarto z klientami 36 kontraktów socjalnych (w 2015 r. - 22 kontrakty socjalne, w 2014 r. - 72 kontrakty socjalne). W 2016 r. usamodzielnili się 3 rodziny (w 2015 r. - 12 rodzin, w 2014 r. - 5 rodzin).

W roku ubiegłym kontynuowano realizację zadań z zakresu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Od 01.04.2016 r. na podstawie ustawy z dnia 11.02.2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci rozpoczęto realizację nowego zadania - wypłatę świadczeń wychowawczych z programu 500 plus. W 2016 r. największe pozycje, z punktu widzenia wydatkowania środków finansowych, stanowiły świadczenia wychowawcze (500 plus) na które wydatkowano 16.892.655,30 zł, świadczenia rodzinne z dodatkami, na które wydatkowano łącznie kwotę 4.003.803,00 (w 2015 r. - 3.465.951,43 zł, w 2014 r. - 3.627.510,07 zł) i zasiłki pielęgnacyjne, na które wydatkowano łącznie kwotę 1.676.831,51 zł (w 2015 r. - 1.607.459,31 zł, w 2014 r. - 1.605.494,64 zł). Natomiast na świadczenia z funduszu alimentacyjnego wydatkowano łącznie 1.993.296,11 zł (w 2015 r. - 2.037.382,91 zł, w 2014 r. - 1.991.689,12 zł).

MOPS w Sieradzu jest instytucją otwartą na współpracę z partnerami zewnętrznymi. Kontynuował współpracę z organizacjami, stowarzyszeniami, instytucjami, szkołami i kościołami w zakresie rozwiązywania problemów ludzi potrzebujących wsparcia i pomocy społecznej. Integrował różne lokalne podmioty i włączał w rozwiązywanie problemów społecznych ich przedstawicieli przez łączenie ich możliwości organizacyjnych, finansowych i kadrowych.

We współpracy z innymi podmiotami działającymi na terenie miasta Sieradza przygotował ocenę stopnia realizacji „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Sieradza na lata 2014 - 2010” za 2015 r.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu, podsobnie jak w latach ubiegłych, podejmował różnorodne inicjatywy samodzielnego i koalicyjnego działania, a także pozyskiwał informacje na temat zadań realizowanych indywidualnie lub w partnerstwie przez inne podmioty. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej poszukiwał, zabiegał i korzystał z możliwości pozyskania dodatkowych środków finansowych na realizację określonych programów społecznych.

W miesiącu listopadzie 2016 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu rozpoczął realizację projektu pn. „RODZINA RAZEM” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania IX.2.1. Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 - 2020. Wsparcie otrzyma 30 rodzin (90 osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, doświadczającym wielokrotnego wykluczenia społecznego). Projekt będzie realizowany do grudnia 2017 r.

W 2016 r. MOPS podjął się i **zrealizował kilka zadań remontowo - modernizacyjnych,** a mianowicie:

- w miesiącu marcu 2016 r. wyremontowano, wyposażono w meble i sprzęt biurowy dodatkowe pomieszczenia, przyznane dla potrzeb Ośrodka z przeznaczeniem dla Działu Świadczeń Rodzinnych w związku z realizacją od 01.04.2016 r. nowego zadania - świadczeń wychowawczych (500 plus),
- na przełomie lipca i sierpnia 2016 r. przeprowadzono remont sali terapeutycznej w pawilonie A w budynku MOPS w Sieradzu przy ul. Polnej 18/20 polegający na wymianie podłogi i pomalowaniu ścian,
- pomalowano ogrodzenie wokół obiektu MOPS w Sieradzu przy ul. Polnej 18/20,

- w miesiącu grudniu 2016 r. zakończono remont przyznanego przez Urząd Miasta Sieradza nowego pomieszczenia na archiwum MOPS w budynku w Sieradzu przy ul. Kościuszki 5,
- w miesiącu grudniu 2016 r. zakończono remont pomieszczeń piwnicznych połączony z częściową wymianą głównych poziomów zimnej wody w budynku MOPS w Sieradzu przy ul. Polnej 18/20,
- zakupiono i zamontowano nowe drzwi w budynkach MOPS w Sieradzu przy ul. Polnej 18/20 (w pawilonie „B” i przeciwpożarowe (2) w korytarzu) i przy ul. Polnej 5 (w sekretariacie),
- wymieniono uszkodzone i zniszczone żaluzje pionowe w pawilonach „B” i „C” MOPS w Sieradzu przy ul. Polnej 18/20,
- wymieniono zniszczone meble biurowe i uzupełniono braki w tym zakresie.

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych prowadzona na bieżąco przez Ośrodek, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców miasta korzystających z pomocy społecznej oraz dane przekazywane przez inne podmioty działające w systemie pomocy społecznej.

W celu podejmowania nowych zadań z zakresu pomocy społecznej, przy założeniu pozyskiwania na ich realizację zewnętrznych środków finansowych, niezbędnym jest także zabezpieczenie odpowiednich środków w budżecie miasta Sieradza z przeznaczeniem na tzw. wkład własny.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu do najważniejszych potrzeb w zakresie pomocy społecznej zalicza:

- wprowadzenie superwizji pracy socjalnej w celu podniesienia jakości i skuteczności działań socjalnych w pracy z osobami i rodzinami znajdującymi się w trudnej sytuacji życiowej,
- utworzenie pomieszczenia przejściowego (poczekalni) dla osób bezdomnych oczekujących na transport i zakwaterowanie w schronisku w okresie ochronnym,
- utworzenie w regionie mieszkania dla bezdomnej matki funkcjonującego w strukturze ośrodka interwencji kryzysowej w myśl art. 47 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 12 marca 2014 r. o pomocy społecznej oraz Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 8 marca 2005 r. w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej jest zadaniem własnym powiatu.

UZASADNIENIE

Stosownie do art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. z 2016 r., poz. 930, poz.1583, poz. 1948 i poz. 2174), który zobowiązuje kierownika ośrodka pomocy społecznej do składania radzie gminy corocznie sprawozdania z działalności ośrodka oraz przedstawiania potrzeb w zakresie pomocy społecznej - dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieradzu przedkłada Radzie Miejskiej w Sieradzu stosowne sprawozdanie do zatwierdzenia.